

**Město Turnov
Liberecký kraj**

Vyhodnocení vlivů územní plánu na trvale udržitelný rozvoj území

ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA TURNOV

koncept

**B. Posouzení vlivu koncepce
na předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí
soustavy NATURA 2000 podle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění**

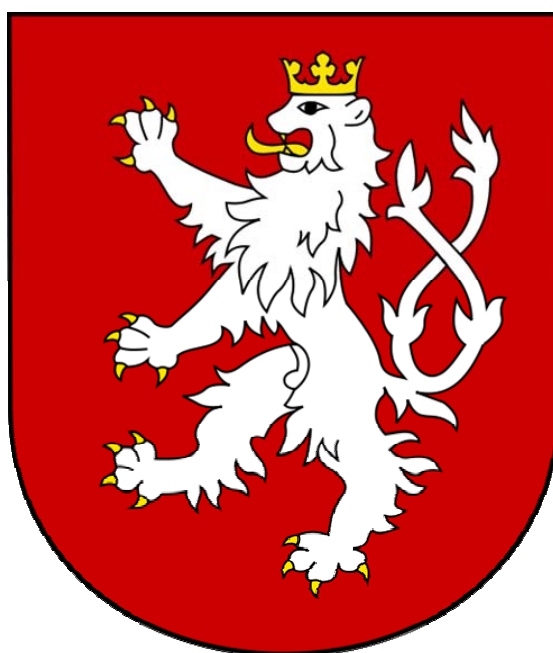
Pořizovatel: Městský úřad v Turnově,
odbor rozvoje města,
Antonína Dvořáka 335,
511 22 Turnov,
e-mail: m.varga@mu.turnov.cz
p.kanclir@mu.turnov.cz

Zpracovatel územního plánu: Doc. Ing. arch. Ivan Horký, DrSc, firma ARCHIS Praha, číslo
autorizace České komory architektů 00662.

Posouzení zpracoval: RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D.
autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i
zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění,
č.j.: 630/3434/04
Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-Zábřeh

Územní plán Turnov

- koncept řešení -

**Posouzení vlivu koncepce
na předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí
soustavy NATURA 2000 podle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění**

Zpracoval:
RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D.
srpen 2010

- Název akce:** Územní plán Turnov – koncept řešení
- Charakter akce:** Vyhodnocení vlivů konceptu územního plánu Turnov na území Natura 2000 jako součást posouzení vlivu konceptu ÚP na životní prostředí a veřejné zdraví dle ust. § 10i zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a pozdějších předpisů
- Předmětem řešení je posouzení koncepce územního rozvoje města Turnov vzhledem k navrženým změnám využití území z hlediska vlivu na plochy Natura 2000.
- Lokalizace:** Kraj: Liberecký
Okres: Semily
Obec s rozšířenou působností: Turnov
Obec: Turnov
k. ú.: Bukovina u Turnova, Daliměřice, Malý Rohozec, Mašov u Turnova, Turnov
- Objednatel:** ARCHIS - Doc. Ing. arch. Ivan Horký, Dr.Sc.
Matějská 2136/48, 160 00 Praha-Dejvice
Tel./Fax: +420 233 332 891; www.horkyarchis.cz
IČ: 126 28 379, DIČ: CZ 460203077
- Oznamovatel:** Ing. Pavla Žídková
Polní 293, 747 62 Mokrý Lazce
Tel.: +420 777 807 191; e-mail: pavlazidkova@quick.cz
- Zpracovatel:** RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D.
autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, Č.j.: 630/3434/04
Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-Zábřeh
IČ: 706 18 470
Tel.: 776 154 402, e-mail: tomas.kuras@upol.cz
- Spolupráce:** Mgr. Monika Mazalová
autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, Č.j.: 1794/630/08
Národních hrdinů 831, 751 31, Lipník nad Bečvou
Tel.: 605 927 883, e-mail: mazalka.m@seznam.cz

Rozdělovník:

Elektronická verze posouzení: Ing. Pavla Žídková, Polní 293, 747 62 Mokrý Lazce
Záloha elektronické verze posouzení: RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D., Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-Zábřeh

Obsah

I.	ZADÁNÍ A CÍL STUDIE	4
II.	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KONCEPCI	6
II.I.	Vymezení předmětného území koncepce.....	6
II.II.	Hlavní cíle a obecné zásady koncepce.....	7
II.III.	Stručný popis dílčích aktivit plánovaných v rámci koncepce.....	11
II.IV.	Možné přeshraniční vlivy koncepce.....	12
III.	CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY PŘÍRODY Z HLEDISKA POTENCIÁLNĚ DOTČENÝCH EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ SOUSTAVY NATURA 2000.....	13
III.I.	Identifikace potenciálně dotčených lokalit.....	13
III.II.	Stručný popis lokalit a charakteristika předmětů ochrany.....	14
IV.	VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA PŘEDMĚTY OCHRANY PO.....	27
IV.I.	Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení.....	27
IV.II.	Vlastní vyhodnocení vlivů koncepce na předměty ochrany EVL a PO.....	27
IV.III.	Vyhodnocení vlivů koncepce na celistvost lokality.....	31
IV.IV.	Vyhodnocení možných kumulativních vlivů.....	31
V.	OPATŘENÍ K PREVENCI PŘÍPADNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ KONCEPCE.....	32
VI.	ZÁVĚR POSOUZENÍ.....	33
VII.	POUŽITÉ PODKLADY.....	34
	Přílohy	36

I. ZADÁNÍ A CÍL STUDIE

Posouzení bylo vypracováno na základě objednávky zpracovatele územního plánu (dále ÚP) Turnov, ze dne 14. 7. 2010. Podkladem pro zpracování posouzení vlivů dle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, bylo písemné stanovisko AOPK ČR – Správy Chráněné krajinné oblasti Český ráj, ve kterém nebyl vyloučen vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000.

Posouzení bylo vypracováno dle požadavků "Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb." (MŽP ČR).

Cílem předkládaného textu je zhodnotit potenciální vlivy konceptu ÚP Turnov na evropsky významné lokality (dále EVL) a ptačí oblasti (dále PO) soustavy Natura 2000, resp. na evropsky významná stanoviště a druhy, jež jsou jejich předmětem ochrany.

Koncepce „Územní plán Turnov – koncept řešení“ je ve většině dílčích záměrů předkládána invariálně, výjimkou jsou variantní řešení trasování rychlostní komunikace R 35, kde jsou zpracovány dvě varianty tras v režimu koridoru územní rezervy a krátký úsek silnice II/283, jež je navrhován rovněž ve dvou variantách. Následující text tedy posuzuje v obou případech obě navrhovaná řešení a nulovou variantu (tj. bez realizace výstavby silnice) ve vztahu k relevantním lokalitám soustavy Natura 2000, resp. jejich předmětům ochrany. V případě ostatních dílčích částí koncepce (viz urbanistická koncepce, ostatní složky veřejné infrastruktury atd.), jež nebyly zpracovány ve variantním řešení, byl posuzován jejich případný vliv na výše zmíněné lokality či druhy pouze ve vztahu k nulové variantě.

POSTUP ZPRACOVÁNÍ POSOUZENÍ

Zpracování posouzení vlivů koncepce ÚP Turnov – koncept řešení lze rozčlenit na tři dílčí fáze realizace:

a) Práce s materiály, vztahujícími se k tématu, poskytnutými objednatelem, případně získanými jiným způsobem. Pro zpracování posouzení byly využity tyto dílčí texty a studie:

- Územní plán Turnov – koncept řešení – textová část (Horký et al. 2010a)
- Zadání územního plánu Turnov (Varga 2009)
- Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území ORP Turnov (Horký et al. 2008)
- Základní členění území 1: 5000, výkres č. 1 (Horký et al. 2010 b)
- Hlavní výkres: urbanistická koncepce, koncepce uspořádání krajiny 1: 5000, výkres č. 2 (Horký et al. 2010 c)
- Dopravní infrastruktura 1:5000, výkres č. 3 (Horký et al. 2010 d)
- Technická infrastruktura 1:5000, výkres č. 4 (Horký et al. 2010 e)
- Veřejně prospěšné stavby, opatření a asanace 1:5000, výkres č. 5 (Horký et al. 2010 f)
- Pořadí změn území – etapizace 1:5000, výkres č. 6 (Horký et al. 2010g)
- Koordinační výkres 1: 5000, výkres č. 7 (Horký et al. 2010 h)
- Širší vztahy 1: 50 000, výkres č. 8 (Horký et al. 2010 i)
- Předpokládané zábory zpf 1: 5000, výkres č. 9 (Horký et al. 2010 j)
- Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Roth 2007)
- Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000 (Marhoul a Turoňová 2008)
- Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany (Chvojková et al. 2009)

- Mapování biotopů v České republice. Východiska, výsledky, perspektivy (Härtel et al. 2009)
- Katalog biotopů České republiky (Chytrý et al. 2001)

b) Vlastní extenzivní terénní průzkum zájmového území, realizovaný v předchozích letech (2007-2009).

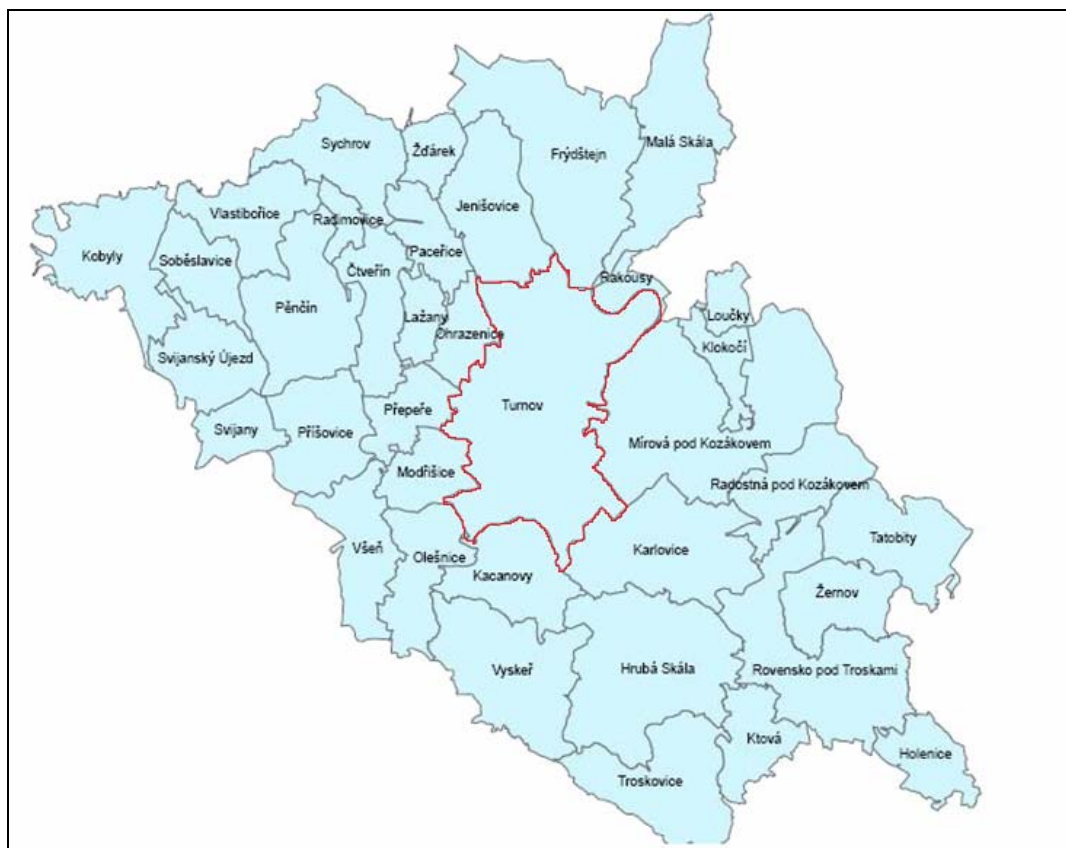
c) Poslední částí, v jejímž průběhu byla s ohledem na předměty ochrany potenciálně dotčených lokalit soustavy Natura 2000 hodnocena možná rizika realizace územního plánu, a to jednotlivě s vyhodnocením případného vlivu pro každý dílčí záměr, resp. koncepci ÚP, bylo vlastní vypracování odborného posudku. V průběhu zpracování posouzení byly využity informace dostupné na portálu MŽP ČR (URL: <http://www.natura2000.cz>) a na portálu veřejné správy (URL: <http://www.cenia.cz>), konkrétní informace o charakteru řešeného území a jeho přírodních hodnotách byly získány na dalších serverech (URL: <http://www.geology.cz>, URL: <http://cs.wikipedia.org>, <http://krkonose.krnep.cz>, <http://www.botany.cz> aj.)

Samozřejmou součástí bylo rovněž studium odborné literatury se vztahem k předmětům ochrany příslušných lokalit. Charakteristika předmětů ochrany jednotlivých řešených lokalit soustavy Natura 2000 byla souborně zpracována podle výše uvedených metodických dokumentů MŽP ČR a publikací AOPK ČR, zaměřených na mapování biotopů Natura 2000. Další informace o bionomii druhů byly čerpány z odborných publikací, odkazovaných přímo v textu a zahrnutých do závěrečného přehledu literatury (kap. VII. Použité podklady).

II. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KONCEPCI

(zpracováno na základě textové části ÚP Turnov – koncept řešení (Horký et al. 2010a) a dalších výše uvedených dílčích studií a technických výkresů (Horký et al. 2008, 2010 a-j).

II.I. Vymezení předmětného území koncepce

Obř. 1. Situační vymezení předmětného území. Návrh ÚP je zpracováván pro celé správní území města Turnov (červeně), tzn. katastrální území Bukovina u Turnova, Daliměřice, Malý Rohozec, Mašov u Turnova a Turnov.

Území řešené koncepcí ÚP Turnov – koncept řešení tvoří celkem 5 katastrálních území (= k.ú.) obcí: k.ú. Bukovina u Turnova, k. ú. Daliměřice, k. ú. Malý Rohozec, k. ú. Mašov u Turnova a k. ú. Turnov.

Geologická stavba území je relativně jednoduchá. Převládají kvartérní spraše a sprašové hlíny svrchně pleistocenního stáří, místy s příměsí klastik. V širším okolí stávajících koryt vodních toků, tj. především Jizery, jejích ramen (Malá Jizera) a přítoků (Stebenka, Libuňka, Modřišický potok aj.) tvoří geologický podklad holocenní nivní sedimenty štěrkových, štěrkopískových, pískových až hlinitých frakcí, místy vystupují i štěrkové a štěrkopískové vrstvy stáří pleistocenního. Na jihu sledovaného území je podloží tvořeno zpevněnými sedimenty z křemenného pískovce, tzv. pískovce Adršpašských skal a Českého ráje, střídanými vápnitými jílovci, slínovci a prachovci křídového stáří. V relativně nejsložitější severovýchodní části řešeného území tvoří mozaiku geologického podkladu mimo výše zmíněných hornin také vápnito-jílovité glaukonitické pískovce svrchně křídového stáří. (www.geology.cz).

Z geomorfologického hlediska patří Turnov do provincie Česká vysočina, subprovincie Česká tabule, oblast Severočeské tabule, geomorfologického celku Jičínská

pahorkatina a podcelku Turnovská pahorkatina. Území Turnova se nachází na rozhraní tří geomorfologických okrsků - Mnichovohradištské kotliny, Vyskeřské plošiny a Libuňské brázdy. Osou celého území je řeka Jizera s údolní nivou. Nejnižší nadmořská výška je 243 m u Jizery a nejvyšší bod je 420 m u hradu Valdštejn, průměrná roční teplota dosahuje 7,7 °C, roční úhrn srážek činí 743 mm.

Z hydrologického pohledu území posuzované koncepce náleží do povodí Labe, dílčího povodí Jizery. V Turnově se do Jizery vlévá Vazovecký potok, Odolenovický potok, Ohrazenický potok, Stebenka, Libuňka, Modřišický potok a další malé vodoteče. Turnov je součástí chráněné oblasti podzemní akumulace vod Severočeská křída.

II.II. Hlavní cíle a obecné zásady koncepce

Koncept ÚP je zpracován pro desetileté návrhové období do r. 2021. Navrhovaný koncept ÚP řeší celé správní území města (stav k 1. 1. 2010), tzn. katastrální území Bukovina u Turnova, Daliměřice, Malý Rohozec, Mašov u Turnova a Turnov. Celková plocha území, řešeného v rámci navrhovaného konceptu ÚP činí cca. 2272 ha.

Koncept ÚP Turnov respektuje ÚPD vydanou krajem. Jedná se o následující dokumenty a jejich požadavky: Politika územního rozvoje České republiky 2008 a Strategie udržitelného rozvoje České republiky, definující priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje. Uvedené zásady jsou zohledněny v územně plánovací dokumentaci, zpracovávané Libereckým krajem – Zásady územního rozvoje Libereckého kraje (dále jen ZUR). Z výše zmíněného dokumentu vyplývají zásady zpracování ÚP velkého územního celku Libereckého kraje, stejně jako obecné zásady územního plánování obce Turnov. Okruh problémů, k jejichž řešení by měl koncept ÚP Turnov přispět, resp. cíle opatření, navrhovaných v posuzovaném konceptu ÚP rámcově vymezuje níže uvedený text:

- Zlepšení nedostačujících parametrů silniční sítě
- Modernizace a zvýšení přepravní kapacity železniční sítě
- Zavedení opatření, podporujících cestovní ruch a zvyšujících jeho ekonomickou výtěžnost
- Zavedení opatření ke zvrácení dlouhodobě nepříznivé populační dynamiky
- Podpora zaměstnanosti, podnikatelských aktivit a mobility obyvatel
- Rozvoj efektivních moderních forem sociální péče
- Zvýšení vzdělanosti a kvalifikace obyvatelstva
- Omezení nepříznivých dopadů suburbanizace a nerovnoměrného rozvoje sídelní struktury
- Zlepšení kvality útvarů povrchových a podzemních vod
- Redukce hlukové zátěže prostředí
- Minimalizace degradace zemědělského půdního fondu
- Podpora ochrany přírody a krajiny

Dominantní pozice a velikost spádového obvodu zařazuje Turnov mezi čtyři nejvýznamnější centra osídlení v Libereckém kraji. Díky dobrému dopravnímu napojení a relativně kvalitní technické infrastruktuře disponuje vhodnými lokalitami pro rozvoj obytných a podnikatelských zón, jež navrhuje posuzovaný koncept ÚP.

Turnov je rovněž důležitým nástupním a obslužným centrem cestovního ruchu pro oblast Českého ráje. Požadavkem zpracování ÚP proto bylo navrhnout rozvoj území obce a zastavitelné plochy s vazbami na zastavěná území a s vazbou na sídelní strukturu danou minulým vývojem, bez vzájemných negativních vlivů.

Rozvoj území města Turnov vychází z těchto požadavků:

- předpokládat nárůst počtu trvale bydlících obyvatel,
- počítat s vymezením zastavitelných ploch pro rozvoj bydlení a občanského vybavení a tyto plochy navrhovat především v územích navazujících na zastavěné území,
- prověřit známé záměry občanů a investorů, vyhodnotit je a případně zapracovat do návrhu ÚP Turnov,
- prověřit zastavitelné plochy schválené v Územním plánu sídelního útvaru Turnov, a respektovat je pokud nebudou v rozporu s navrhovanými záměry a koncepcí,
- nové plochy pro rozvoj technické infrastruktury vymezovat především v návaznosti na stávající plochy technické infrastruktury,
- prověřit lokality pro nová veřejná prostranství,
- respektovat stávající urbanistické a architektonické struktury a kompozice města a jejich části a zakomponovat nové plochy budoucích objektů do této struktury,
- při návrhu rozvoje města preferovat plochy bydlení, zejména plochy pro rodinné domy městského a příměstského charakteru a v okrajových částech města pak plochy pro rodinné domy venkovského charakteru, plochy pro bytové domy navrhovat především v návaznosti na stávající bytové domy,
- prověřit přednostní využití CZT v oblastech, které jsou k tomu vhodné
- plochy výroby a skladování navrhovat zejména v návaznosti na stávající areály a komunikace I. a II. třídy, výjimečně III. třídy, nebo tak, aby přímo nenavazovaly na plochy bydlení,
- celé sídlo se bude obnovovat a rozvíjet jako funkčně a prostorově ucelený útvar,
- prověřit zastavitelné plochy s vazbami na zastavěná území, vyloučit popř. minimalizovat návrh rozptýlené izolované zástavby,
- respektovat historické, kulturní, urbanistické a přírodní hodnoty řešeného území,
- zohlednit pozemky s platným územním rozhodnutím a stavebním povolením včetně realizovaných staveb.
- Na území CHKO Český ráj zohlednit „Preventivní hodnocení krajinného rázu území v CHKO Český ráj“ zpracované firmou LOW.

Způsob využití území města.

Urbanistická koncepce

Stávající urbanistická koncepce je zachována. Je respektováno uspořádání města kolem historického jádra – centra, uliční sítě, dominanty města, stávající charakter sídla a hladina zástavby. ÚP Turnov stanovuje v kapitolách C a F podmínky pro využití ploch s rozdílným způsobem využití (hlavní využití, pokud je možné jej stanovit, přípustné využití, nepřípustné využití, popřípadě podmíněně přípustné využití). Dále ÚP Turnov stanovuje základní podmínky prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu (např. výšková regulace zástavby, intenzity využití pozemků v plochách). Ve vztahu k budování dopravní infrastruktury, je stanoveno pořadí změn v území – etapizace vymezením ploch a koridorů v etapě návrh a v etapě územní rezervy. Vymezují se rovněž asanační plochy a plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území. Při řešení ploch bydlení jsou diferencovány možnosti využití ploch pro rodinné domy, stavby rodinné rekreace i přípustnost dalšího účelu využití, drobných provozoven, ubytování, a to s regulativy bez snižování kvality prostředí okolních obytných ploch.

Koncepce uspořádání krajiny

Ve vazbě na uspořádání krajiny řeší koncept ÚP Turnov vymezení ploch v nezastavěném území, tj. ploch zemědělských, lesních, vodních, vymezení systému sídelní zeleně. Navrhuje koncepci uspořádání krajiny, aktualizuje místní systém ekologické stability a přihlíží ke zřetelům prostupnosti krajiny v souladu s územním systémem ekologické stability.

V regulativech funkčního využití u navrhovaných lokalit, které zasahují do vzdálenosti 50 m od pozemků určených k plnění funkcí lesa, která je zakreslena ve výkresu č.7: „Koordinační výkres“ 1:5000 se stanovuje, že nové stavby nebudou umístěny ve vzdálenosti menší než 25 m od okraje lesa.

Mimo zastavitelné území obce se stanovuje, že v rámci pozemkových úprav lze měnit využití území bez nutnosti změny územního plánu, a to vzájemně u druhů pozemků orná půda, zahrada, trvalé travní porosty, vodní plocha a pozemky určené k plnění funkcí lesa; na těchto pozemcích zároveň umožňuje vybudování účelových komunikací zajišťujících přístup na ně a jejich dopravní obsluhu. Respektují se ochranná a bezpečnostní pásma od zařízení veřejné infrastruktury a patřičné vzdálenosti při navrhování funkčních ploch od stávajících hřbitovů, zemědělských areálů s provozovanou zemědělskou výrobou, která dosud nemají stanoveno ochranné pásmo.

Byl prověřen stávající územní systém ekologické stability, navrženy jeho úpravy a na základě jejich projednání v pracovní skupině města pro ÚP byly zahrnuty do dokumentace konceptu ÚP

Cíle ochrany a rozvoje hodnot.

Konceptem ÚP Turnov se naplňují požadavky a podmínky pro koordinovaný a harmonický rozvoj města především v oblasti bydlení, administrativy, obchodu, výroby a skladování, dopravy a veřejných prostranství. Rozvoj města a celého řešeného území sleduje splnění následujících základních cílů a požadavků ochrany a rozvoje jeho hodnot:

Kulturní hodnoty území

- respektovat zapsané nemovitých kulturní památky a objekty v památkovém zájmu,
- respektovat urbanistické hodnoty území: centrum a dominanty, hladinu zástavby, výška nové zástavby nesmí narušit pohledové osy na dominanty,
- respektovat záměr na obnovu Františkánské zahrady a dalších veřejných prostranství s veřejnou zelení.

Přírodní hodnoty území

- zachování jedinečnosti a výjimečnosti území z hlediska ochrany přírody a krajiny,
- maximální možné respektování významných krajinných prvků (údolní nivy Jizery, Stebénky, Libuňky a dalších drobných vodotečí, přírodní rezervace Hranice, ploch PUPFL, vodních a vodohospodářských ploch
- zvýšit funkceschopnost prvků a ploch územního systému ekologické stability vymezeného v Územním plánu sídelního útvaru Turnov a v generelu územního systému ekologické stability, jejich zpřesněním a návrhem na jejich doplnění,
- respektovat a zohlednit Evropsky významnou lokalitu Průlom Jizery u Rakous, patřící do mezinárodního systému Natura 2000 (CZ 0510191),

- respektovat památné stromy na území města, ochranu zeleně rostoucí mimo les.

Civilizační hodnoty území

- **Dopravní infrastruktura:**
 - (1) formou územní rezervy chránit koridory dopravní infrastruktury,
 - (2) brát maximální zřetel na využití a rozvoj stávající dopravní infrastruktury,
 - (3) nově navržené zastavitelné plochy dopravně navazovat na stávající a prodloužené místní komunikace,
 - (4) prověřit variantní vedení silnice II/283 ve směru na Semily s cílem odklonit tranzitní dopravu z centra města,
 - (5) u hlavního silničního tahu, zejména u průtahu města – silnice II/283, II/610, III/2797, III/27926, III/27927, III/2831, III/2832, III/28314, III/28315 vymezit prostory pro výstavbu místních komunikací pro nemotorovou dopravu, zejména chodníky a cyklostezky,
 - (6) respektovat „Normovou kategorizaci krajských silnic II. a III. třídy“ kterou schválilo Zastupitelstvo LK usnesením č. 46/04/ZK ze dne 16. 03. 2004. Jedná se o silnice II/283, která má návrhovou kategorijní šířku 9,5/70, a II/610 s návrhovou kategorijní šířkou 9/70 a dále silnice III/2797, III/27920, III/27926, , III/2832, III/2834, III/28314, III/28315 a III/28719 s návrhovou kategorijní šířkou 7,5/60, o silnici III/2835 s návrhovou kategorijní šířkou 6,5/60, a o silnice o silnice III/01018, III/27927, III/2831 a III/28728, které mají návrhovou kategorijní šířku 6,5/50,
 - (7) navrhnout odstranění koncepčních a prostorových (především šířkových) dopravních závad silnic III. třídy a obslužných komunikací,
 - (8) zpracovat koncepční řešení turistického koridoru Greenways Jizera na území města,
 - (9) řešit problematiku bezmotorové dopravy návrhem hlavních pěších a cyklistických tras, včetně požadavku na nutné minimální šířky těchto komunikací a koridorů,
 - (10) vyhodnotit využití ploch pro železniční dopravu a navrhnout plochy jejich případné asanace a nového využití
 - (11) prověřit potřebu veřejných parkovacích ploch.
- **Technická infrastruktura:**
 - (1) brát maximální zřetel na využití a rozvoj stávající technické infrastruktury, její ochranná a bezpečnostní pásma
 - (2) řešit základní koncepci vodovodní sítě v okrajových částech území a v místech nově navrhovaných rozvojových lokalit
 - (3) zpracovat koncepci řešení odkanalizování města na stávající čistírnu odpadních vod, řešit koncepci odkanalizování okrajových částí města, u nových lokalit řešit napojení na centrální kanalizační systém, zpracovat výstupy projektu Čistá Jizera,
 - (4) řešit koncepci odkanalizování dešťových vod (dešťová kanalizace), především v obytných částech města s velkým podílem zpevněných ploch a v sesuvných územích,
 - (5) stanovit výhledový elektrický příkon navrhovaných lokalit pro výstavbu, posoudit možnosti jejich napojení na elektrické rozvody a navrhnout potřebná zařízení pro zásobování elektrickou energií,

- (6) podpořit intenzivní využití stávající energetické infrastruktury (zemní plyn a CZT),
- (7) nakládání s odpady - nebudou navrhovány plochy pro nové skládky komunálního odpadu, respektovat stávající systém, tj. svoz mimo řešené území.

II.III. Stručný popis dílčích aktivit plánovaných v rámci koncepce

V rámci urbanistické části koncepce ÚP Turnov – koncept řešení je navrhována řada dílčích změn ve využití ploch či rozšíření ploch stávajících. Urbanistická koncepce vymezuje rozvojové zastavitelné a nezastavitelné plochy vně současně zastavěného území města (dále SZÚ) a plochy přestavby uvnitř SZÚ. Každá z navrhovaných rozvojových ploch a ploch přestavby má vymezenou svoji funkci (účel), podmínky využití formou regulativů a časové určení realizace předpokládaného využití (etapizaci).

Většina z těchto změn představuje zařazení parcel do ploch, jež umožní výstavbu rodinného či bytového domu, drobnou podnikatelskou činnost, navrhovány jsou plochy pro rekreaci, plochy občanské vybavenosti, plochy smíšené obytné, plochy dopravní a technické infrastruktury, plochy určené k výrobě a skladování, stejně jako plochy se sídelní zelení rozličných funkcí. Nedílnou součástí posuzovaného konceptu ÚP je rovněž vymezení ploch a koridorů územních rezerv, kde figurují v první řadě obě varianty plánované trasy rychlostní silnice R 35 a dále dvě plochy, určené k výstavbě rodinných domů.

Konečně součástí posuzovaného konceptu ÚP je rovněž návrh veřejně prospěšných staveb (prvky dopravní a technické infrastruktury, v první řadě variantní návrh vybudování silnice II/238, obchvatu centra města, dvou okružních křižovatek apod., koridor pro výstavbu vedení VVN a VTL plynovodu, vodovodní řad, realizace protipovodňových opatření, založení, či posílení funkceschopnosti prvků územního systému ekologické stability (ÚSES).

Převážná většina těchto návrhů na změny využití pozemků je situována mimo území jakékoliv lokality soustavy Natura 2000 a zároveň se jedná o případné budoucí změny silně lokálního charakteru (viz výstavba rodinných domků, vybudování přípojek k objektům technické infrastruktury příp. doplnění stávajících inženýrských sítí v zastavěném a zastavitelném území obce). Tyto navrhované změny oproti stávajícímu ÚP se nadto nachází buď a) v intravilánu obce, kde jejich realizací nebude ovlivněna populace žádného z evropsky významných druhů či kvalita a celistvost některého z evropsky významných stanovišť, nebo b) se jedná o liniové stavby dopravní či technické infrastruktury, trasované rovněž mimo EVL či PO, převážně v zastavěném, či zastavitelném území, případně přes plochy intenzivních agrocenóz (viz obě varianty trasy plánované R 35 a oba variantní návrhy trasování silnice II/283).

Z toho důvodu nepovažujeme za přínosné na tomto místě detailně popisovat změny navrhovaného ÚP oproti ÚP stávajícímu a dále v textu se zabýváme pouze takovými změnami, jejichž charakter a lokalizace buď přímo v území lokality soustavy Natura 2000, nebo v její těsné blízkosti znemožňuje vyloučit významný vliv na předměty ochrany soustavy Natura 2000 bez detailnějšího rozboru situace. Potenciální vlivy relevantních (z hlediska možného dotčení předmětů ochrany) změn jsou řešeny níže v kapitole IV. (Vyhodnocení vlivů koncepce na předměty ochrany EVL).

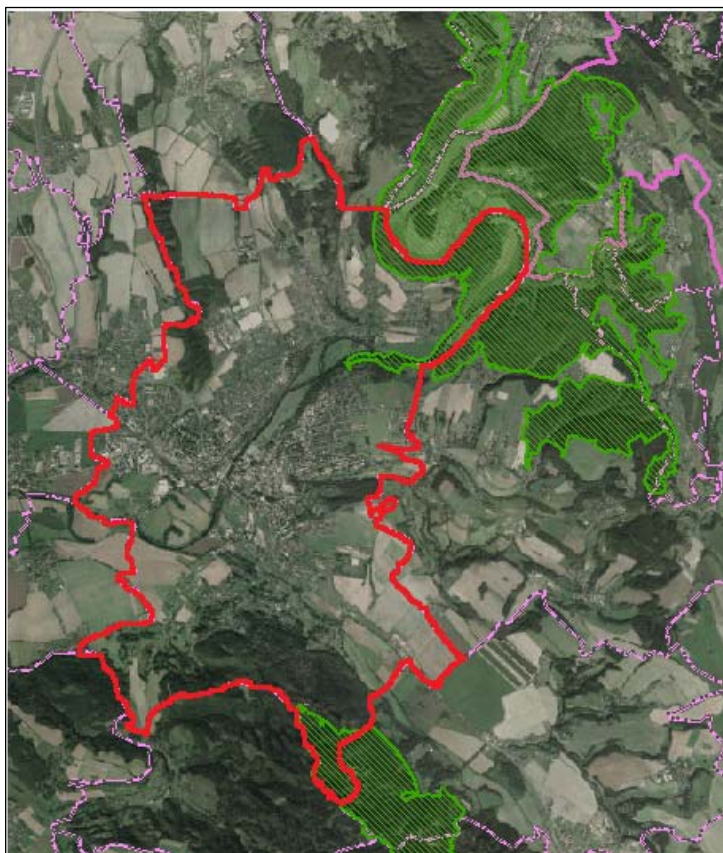
II.IV. Možné přeshraniční vlivy koncepce

Nedílnou součástí posouzení možných vlivů záměru či koncepce na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000 je relevantní zhodnocení eventuality dotčení těchto předmětů ochrany EVL a PO vyskytujících se na území jiného státu. Vzhledem k lokalizaci území posuzované koncepce v poměrně značné vzdálenosti cca. 25 km od nejbližší státní hranice (s Polskem) a tedy i od polských naturových lokalit, z nichž nejbližší předmětnému území koncepce, EVL Karkonosze (kód PLH020006) je situována ve vzdálenosti cca. 30 km a s ohledem na změny, navrhované posuzovanou koncepcí, mající veskrze lokální dosah, **byl potenciální významný negativní vliv posuzované koncepce na přeshraniční lokality soustavy Natura 2000 *apriori* vyloučen.**

III. CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY PŘÍRODY Z HLEDISKA DOTČENÝCH EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ SOUSTAVY NATURA 2000

III.I. Identifikace potenciálně dotčených lokalit

Cílem posouzení koncepce podle § 45i zák. ČNR č. 114/1992 Sb. je vyhodnotit potenciální významné vlivy koncepce na předměty ochrany dotčených EVL či PO. Výchozím stavem pro posuzování, obdobou „nulové“ varianty při posuzování záměrů, je stávající stav, tedy aktuální situace v místě posuzované koncepce. Vzhledem k tomuto výchozímu stavu je tedy nutno posuzovat případné změny navrhované v konceptu ÚP. Pro účely posouzení předloženého „ÚP Turnov – koncept řešení“ byly diskutovány v první řadě jeho potenciální vlivy na lokality soustavy Natura 2000, jež se nacházejí v předmětných katastrech. Následně byly zvažovány také vlivy na vzdálenější EVL a PO. S ohledem na typ, rozsah a jednotlivé dílčí záměry posuzovaného konceptu ÚP Turnov tak byly jako potenciálně dotčené vyhodnoceny dvě evropsky významné lokality, jež se částí své plochy překrývají s územím, které je řešeno předkládanou koncepcí. Jedná se o EVL Průlom Jizery u Rakous (kód lokality: CZ0510191), jež má překryv s územím, řešeným konceptem ÚP Turnov v jeho severovýchodní části a EVL Podtrosecká údolí (kód lokality: CZ0514113), jež zasahuje do jejího jižního výběžku předmětného území. (tj. část k.ú. Mašov u Turnova). Rámcové vymezení předmětného území v kontextu lokalit soustavy Natura 2000 nacházejících se na území ČR zachycuje Obr. 2.

Obr. 2. Rámcové vymezení předmětného území, řešeného konceptem ÚP Turnov (červeně) v kontextu blízkých evropsky významných lokalit (zelená šrafura) soustavy Natura 2000 (podkladové mapy: www.cenia.cz)

Přehled předmětů ochrany obou EVL, jež byly vyhodnoceny jako potenciálně dotčené posuzovanou koncepcí podává Tab. 1.

Tab.1. Lokality soustavy Natura 2000, vyhodnocené jako potenciálně dotčené posuzovanou koncepcí ÚP Turnov – koncept řešení a jejich předměty ochrany

Kategorie území	Evropsky významné druhy	Evropsky významná stanoviště
EVL Podtrosecká údolí	Hlízovec Loeselův (<i>Liparis loeselii</i>) Srpnatka fermežová (<i>Drepanocladus vernicosus</i>) Vlákatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>) Modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>) Sekavec písečný (<i>Cobitis taenia</i>) Vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Jeskyně nepřístupné veřejnosti
EVL Průlom Jizery u Rakous	-	Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápničných podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>), význačná naleziště vstavačovitých Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápničných podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>) Chasmofytická vegetace vápničných skalnatých svahů Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů Jeskyně nepřístupné veřejnosti Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> . Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> Středoevropské vápencové bučiny (<i>Cephalanthero-Fagion</i>) Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklich

III.II. Stručný popis lokalit a charakteristika předmětů ochrany

Kapitola byla zpracována na základě informací, dostupných na portálu URL:<http://www.natura2000.cz>, údaje o bionomii a ekologii předmětných evropsky významných druhů a stanovišť byly doplněny informacemi, získanými z metodických příruček a publikací MŽP ČR a AOPK ČR (Härtel et al. 2009, Chvojková et al. 2009, Chytrý et al. 2001, Marhoul a Turoňová 2008, Roth 2007) a odborných publikací, vážících se k příslušnému tématu. Dále byla využita data a informace z portálů URL:<http://www.geology.cz>, URL:<http://cs.wikipedia.org>, URL:<http://krkonose.krnapp.cz>, URL:<http://www.botany.cz>

EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA PODTROSECKÁ ÚDOLÍ

Kód lokality: CZ 0514113

Kraj: Liberecký

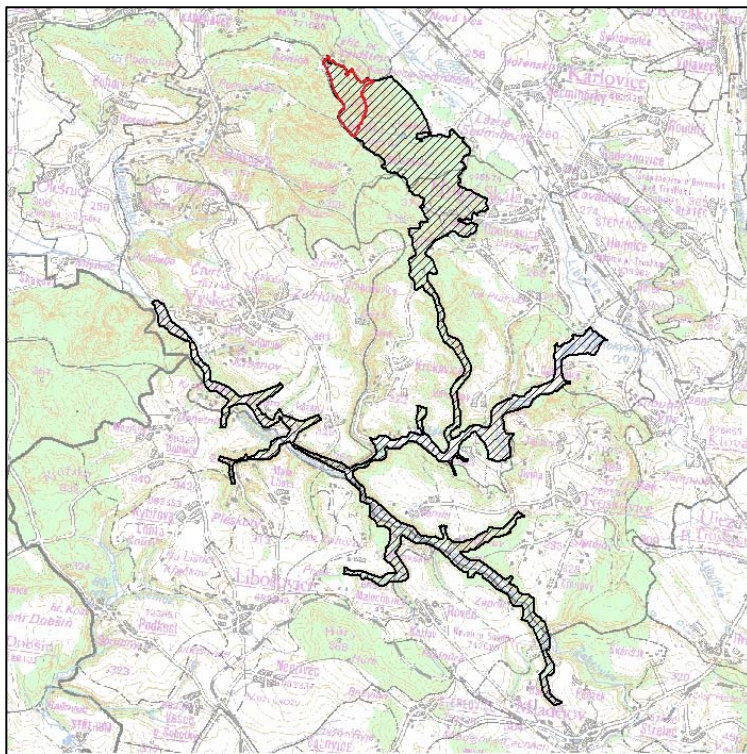
Status: Zařazeno do evropského seznamu lokalit soustavy NATURA 2000 pro ČR

Rozloha: 518, 8955 ha

Biogeografická oblast: Kontinentální

Vyhlášena: Nařízením Vlády č. 132/2005 Sb. v platném znění.

Navrhovaná kategorie ochrany: CHKO

Obr. 3.: Situační vymezení EVL Podtrsecká údolí (černá šrafura) s překryvem s územím, řešeným posuzovanou koncepcí ÚP Turnov – koncept řešení (červeně).
Převzato z <http://www.natura2000.cz> a upraveno.

EVL Podtrsecká údolí byla vyhlášena na ploše dvou stávajících maloplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ), celá EVL je potom situována na území CHKO Český Ráj. Zmíněná ZCHÚ představuje jednak stejnojmenná přírodní rezervace (PR), vyhlášená v r. 1999 na ploše cca. 143 ha, s dalšími zhruba 160 ha ochranného pásma, jednak PR Hruboskalsko o rozloze cca. 219 ha.

Geologie: Česká křídová tabule, kvádrové pískovce teplického souvrství

Geomorfologie: Vyskéřská vrchovina, jižní část Turnovské pahorkatiny. Hruboskalské skalní město je zbytkem denudační plošiny, jejíž severní část je erodována v typické skalní město, jihozápadní část je rozčleněna třemi výraznějšími údolními charakteru širokých kaňonů. V jihovýchodní části navazuje na mladopleistocenní Podtrsecká údolí vzniklé zpětnou erozí, s primárně předurčeným tektonickým průběhem. V dolní části jsou již kvádrové pískovce proříznuty až na podložní slínovce, což je příčinou častých vývěřů v údolí.

Pedologie: Půdní horizont tvoří arenické a luvické kambizemě případně arenický podzol.

Krajinná charakteristika: Rozsáhlé území EVL je tvořeno pestrou mozaikou biotopů: Na dně kaňonovitých, vidlicově se rozebíhajících údolí, která jsou lemována z větší části skalami, se nachází soustava 9 rybníků, komplex mokřadů a vlhkých luk zejména v okolí Želejovického potoka, Jordánky a Žehrovky. PR Hruboskalsko je typická skalním městem, modelovaným

fluviální a eolickou erozní činností v kvádrových pískovcích svrchně turonského až spodně coniackého stáří. Ve fragmentech jsou zde zachovány reliktní bory na skalních věžích a masivech spolu s roztroušenými kyselými bučinami a borovými doubravami.

Charakteristika bioty: V pískovcových skalních městech dominují lesní společenstva. Jedná se zejména o acidofilní bučiny, subkontinentální borové doubravy, boreokontinentální bory, vzácněji květnaté bučiny, suťové lesy, údolní jasanovo-olšové luhy a hercynské dubohabřiny v mozaice se smrkovými a borovými monokulturami. Kaňonovitá údolí jsou tvořena zalesněnými úbočími, jejichž lesní společenstva jsou tvořena stejnými biotopy a v částečně odlesněné údolní nivě nalezneme kromě údolních jasanovo-olšových luhů také mokřadní olšiny a křoviny, vlhké pcháčové louky, vysoká tužebníková lada, vegetaci vysokých ostřic a rákosin a rybníky s makrofytní vegetací přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod.

Biota s výskytem hlízovce Loeselova (*Liparis loeselii*) a mechu srpnatky fermežové (*Drepanocladus vernicosus*). Vitální populace srpnatky se vyskytuje v pásu na ploše cca 1 000 m² v nesčetném množství kolonií o velikosti 0,01-0,04 m². Velikost populace je velmi hrubě odhadována na cca 30 m².

V jeskyňkách, dutinách a vodorovně orientovaných zářezech, tzv. „policích“ v pískovcových skalních stěnách, zejména ve spodních částech skalních masivů na dně roklí, vyznačujících se stabilním mikroklimatem (poměrně vysokou vlhkostí vzduchu a nízkým kolísáním teplot) roste vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*). Osídluje zejména skály zastíněné lesem, nejčastěji se jedná o acidofilní bučiny, subkontinentální borové doubravy, ale i smrkové a borové monokultury. Vlhké louky jsou domovem vstavačovitých rostlin, na trvale zaplavených místech roste d'áblík bahení, v jarním aspektu luhů je hojně zastoupena bledule jarní (*Leucojum vernum*).

Předmětem ochrany EVL z řad bezobratlých živočichů je myrmekofilní modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), zaznamenán byl rovněž výskyt vzácnějšího modráska očkovaného (*M. teleius*). Písčítá dna stojatých či pomalu tekoucích vod jsou domovem sekavců r. *Cobitis*, v jeskyních zimují kolonie vrápenců malých (*Rhinolophus hipposideros*).

Z ptáků lze zmínit ve skalách hnízdícího konipase horského (*Motacilla cinerea*) či poštolku obecnou (*Falco tinnunculus*), na tekoucí vodu potoků je vázán skorec vodní (*Cinclus cinclus*). Význačnějšími druhy, obývajícími komplex stojatých vod mnoha místních rybníků jsou např. kuňka obecná (*Bombina bombina*) či potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*).

Předměty ochrany EVL Podtrosecká údolí

Jeskyňe nepřístupné veřejnosti, kód: 8310

Popis a ekologie: Tato jednotka není floristicky charakterizována. Zahrnuje nepřístupné jeskynní útvary, včetně jeskynních vodních vývěrů. Jednotka je významným biotopem zejména pro druhy bezobratlých živočichů a slouží jako zimoviště pro netopýry. V jeskyních jsou dvě ekologicky odlišná prostředí: ústí s dosahem slunečního svitu a temné vnitřní prostory. Vnitřní prostory jeskyní jsou charakterizovány absencí světla, vyrovnanou nízkou teplotou, stále vysokou relativní vzdušnou vlhkostí a převahou skalních povrchů. Podle způsobu vzniku rozeznáváme jeskyňe krasové, které jsou nejdelší a geomorfologicky nejpestřejší, a jeskyňe jiného původu, např. puklinové. Krátké a široké jeskyňe, které nemají specifické jeskynní mikroklima, jsou zpravidla biologicky nezajímavé, významné naopak mohou být málo nápadné, člověku nepřístupné dlouhé systémy plazivek v balvanových rozpadech a kamenných mořích. Biologicky nejceněnější jsou zpravidla jeskyňe nepřístupné veřejnosti, ale i části jeskyní přímo navazující na jeskyňe přístupné, zejména pokud nezávisle komunikují s povrchem. V některých jeskyních jsou podzemní jezírka nebo i tekoucí voda. Komunikují-li jeskyňe s povrchem prostřednictvím vodního toku, často se v nich vyskytují splavené druhy vodních, ale i suchozemských živočichů. V jeskynních portálech a v prostorách pod většimi převisy byly zjištěny řídké porosty jednoletých a dvouletých bylin náročných na živiny (např. *Hackelia deflexa*), doprovázené vytrvalými druhy přesahujícími z okolních suchých trávníků. Jde o fragmenty reliktní vegetace rozšířené na podobných místech v alpsko-karpatské oblasti.

Ohrožení: V ústí jeskyní turistické aktivity, ve vnitřních prostorách amatérské i rádoby profesionální průzkumy, zejména spojené s výkopem jeskynních sedimentů. Riziko nelegálního odtěžení krasových útvarů menšího měřítka, nalezených v průběhu těžby vápencových lomů .

Ochrana: V ústí jeskyní zamezení trampsko-výletnickým aktivitám, vnitřní prostory bez managementu.

Význam EVL Podtrosecká údolí z hlediska zastoupení stanoviště v rámci ČR: Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 36 EVL v celkové rozloze 3,11 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Podtrosecká údolí činí 0,01 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako střední (B).

Hlízovec Loeselův (*Liparis loeselii*), kód: 1903

Biologie a ekologie: Kriticky ohrožená orchidej (viz vyhláška 395/1992 ve znění pozdějších předpisů). Hlízovec roste na slatinách, slatinných loukách, v pánevních rašeliništích, na prameništích a vlhkých písčích s neutrální nebo slabě zásaditou reakcí. Je to světlomilná nebo jen mírný zástin snášející bylina s nízkou konkurenční schopností. Osídluje zpravidla místa s řídkým bylinným patrem, bohaté mechové patro jí ale nevadí. Hladina podzemní vody je obvykle těsně pod povrchem půdy. Většina původních lokalit zanikla odvodňováním mokřadů, některá současná naleziště však naopak byla podmíněna lidskou činností. Nejbohatší české naleziště u Jestřebí vzniklo vytěžením rašeliniště. Hlízovec zde roste na jednotlivých bultech nízkých ostřic v řídkých, zatopených rákosinách nebo osídluje obnažený vlhký písek, případně slatinu s roztroušenými bulty nízkých ostřic. Na slatinných loukách často doprovází zarůstající odvodňovací kanály, na jejichž bočních stěnách je nižší konkurence ostatních bylin. Vytrvalá, snadno přehlédnutelná bylina kvete od května do června, květy jsou samosprašné, ale může je opylovat i hmyz. Na vhodná stanoviště se hlízovec šíří velmi drobnými semeny, která dozrávají v tobolkách. Ušchlé lodyhy s tobolkami i se zralými semeny přetrvávají obvykle do další vegetační sezóny. Rostliny se v počátečních stádiích vývoje neobejdou bez endotrofní mykorrhizy, po vytvoření zelených listů však již nejsou na houbových hyfách úplně závislé. Vegetativně se hlízovec rozmnožuje adventivními hlízami.

Ohrožení: Hlízovec je konkurenčně velmi slabý druh, navíc velmi citlivý na změnu stanovištních podmínek. Z toho vyplývají i hlavní příčiny jeho ohrožení. Druh silně ustoupil při odvodňování mokřadních luk a slatin. Vymizel také z podmáčených luk, které byly z ekonomických důvodů postupně opouštěny a zarostly rákosem, ostřicemi nebo náletem dřevin. Ohrožuje ho i celková eutrofizace prostředí, jejímž důsledkem je mj. šíření rákosu do méně úživných rašelinných biotopů. V řídkých porostech rákosin ale může dosti dlouho přežít. K zániku některých populací (i ve vzdálenější minulosti) přispívají i přirozené sukcesní změny na lokalitách, některá místa výskytu zarostla náletem dřevin a vyvinuly se na nich mokřadní olšiny nebo vrbiny. Vzácně může docházet k poškození rostlin rytím zvěře nebo udupáním v blízkosti zvířecích stezek. Vzhledem k tomu, že některé lokality jsou velmi maloplošné (v extrémním případě se může jednat i o jeden bult), zvyšuje se pravděpodobnost vyhynutí populace i jinými náhodnými lokálními disturbancemi.

Ochrana: Obecně kosení konkurenčně zdatnějších rostlin, odstraňování náletu dřevin v individuálním intervalu podle stanovištních podmínek lokality (od každoročního kosení až po 1x za 5 let) s odstraňováním biomasy. Zamezit hnojení mokřadních luk s výskytem hlízovce. Specifičtější managementová opatření představuje obnažování travinného drnu a vytváření menších depresí bez vegetace s vyšší hladinou podzemní vody. Pro udržení stálé hladiny spodní vody a vytvoření optimálního prostředí je třeba na některých lokalitách šetrně obnovovat odvodňovací kanály. Odstraňování vegetace z bočních stěn kanálů přispívá ke snížení konkurenci ostatních druhů a mnohdy vede k udržení posledních jedinců na nalezištích. Na některých odvodněných lokalitách je naopak zapotřebí hladinu podzemní vody zvýšit. Místy je nutno prováděno oplocení naleziště proti rytí divoké zvěře.

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Hlízovec Loeselův je na území ČR předmětem ochrany jen v 5 lokalitách soustavy Natura 2000, jeho celkový výskyt v ČR je omezen na pouhých 13 lokalit, včetně mikrostanovišť. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace druhu na území českých EVL, v nichž je předmětem ochrany je odhadována na 2-15% (B), což představuje cca. 50-100 jedinců.

Srpnatka fermežová (*Drepanocladus vernicosus*), kód: 1393

Biologie a ekologie: Dvoudomý, jen velmi vzácně plodný, dlouhověký mech tvořící až několik cm² velké trsy. Srpnatka je svým výskytem vázána na otevřená, či slabě zástiněná, trvale vlhká stanoviště - převážně nížinná a

přechodová rašeliniště, bažinaté louky, vlhká místa či okraje zrašelinělých jezer se slabě kyselým až slabě zásaditým pH, s větším množstvím bází, ne však vápenatých iontů. Jedná se o konkurenčně slabý mech, který se při narušení a částečném zničení lokality při návratu k původnímu managementu jen velmi těžce vrací zpět.

Ohrožení: Výskyt druhu negativně ovlivňují změny vodního režimu, změny způsobu obhospodařování a zásahy do porostů vedoucí ke změnám jejich druhového složení. Řada lokalit druhu, které byly známy z minulosti zanikla v důsledku ničení přirozených stanovišť, upuštění od extenzivního obhospodařování (kosení/pastva) rašelinišť a rašelinných luk, zintenzivnění zemědělského využívání a celkového zvyšování obsahu živin.

Ochrana: Tam, kde v současné době probíhá extenzivní způsob obhospodařování, je doporučováno v tomto managementu pokračovat a zároveň je doporučováno jej zajistit i na ostatních lokalitách, které dosud obhospodařovány nebyly. Tam, kde dochází k zarůstání náletovými dřevinami či přerůstání konkurenčně silnějšími bylinami, je vhodné tyto rostliny odstranit. Známé populace druhu jsou do roku 2005 (2006) monitorovány a změny jsou zaznamenávány. Vzhledem k ne příliš zevrubným znalostem o biologii a ekologii druhu je vhodné na lokalitách tohoto druhu zachovat dosavadní/stálý vodní režim.

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Srpnatka fermežová se vyskytuje nehojně a rozptýleně víceméně na celém území ČR, těžiště výskytu pak představují jižní Čechy. Dosud je známo 39 lokalit výskytu, druh je na našem území předmětem ochrany soustavy Natura 2000 v 21 lokalitách. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace druhu ve všech EVL na území ČR, kde je předmětem ochrany, je odhadována na 15-100% (A), což z EVL Podtrosecká údolí činí jednu z nejvýznamnějších lokalit druhu v ČR.

Vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*), kód: 1421

Biologie a ekologie: Vláskatec má velmi specifické nároky na biotop, mezi evropskými kapradinami je jedinečný tím, že generace sporofytu a gametofytu mají jinou ekologickou toleranci. Sporofyty vyžadují vlhkost a stín, rostou na trvale vlhkých skalách, v hlubokých prohlubních, v chráněných roklích často v blízkosti vodopádů nebo jeskynních vchodů, na útesech, nad zavodňovacími kanály (na Madeiře), dokonce ve starých studních (v Bretani). Jsou citlivé k mrazu, proto se vyskytují jen v nižších nadmořských výškách. Populace sporofytů jsou většinou velmi malé. Jsou považovány za relikty dřívějšího rozšíření tohoto druhu ve střední Evropě v období klimatického optima – atlantiku.

Vláknitý, vegetativně se množící gametofyt snese o něco sušší, chladnější a tmavší stanoviště a je tak mnohem častější. V podmínkách střední Evropy jde o jedinou formu výskytu druhu. Tím, že žije skrytě a téměř ve tmě, došlo k jejímu objevení až v relativně nedávné době. Tvoří nepravidelné kolonie porůstající holý pískovec v tmavých a vlhkých jeskyních, roste také pod převisy skal, ve štěrbinách a voštinách, kde zpravidla nemá konkurenci dalších druhů rostlin. Tyto biotopy mají vyrovnané vlhkostní a teplotní poměry, které jsou pro přežití druhu nezbytné. U nás roste v nadmořské výšce od 130 do 440 m, ve vyšších polohách nebyl nalezen, limitujícím faktorem budou pravděpodobně nízké teploty, i když snáší i mírné mrazy. Vláskatec se originální strategií se přizpůsobil měnícímu se klimatu – je schopný asimilovat s minimálními nároky na světlo, živiny a teplotu. Šíří se pouze vegetativně drobnými rozmnožovacími útvary, které se nazývají gemy. Velikost kolonií se pohybuje od několika mm² až po rozsáhlé porosty dosahující vzácně přes 1 m² (údolí Skalského potoka na Kokořínsku, rokle Krtola v Českém ráji). Sporofytů vzrostlé rostliny se vyvíjejí např. na Kanárských ostrovech, v Anglii a Itálii.

Ohrožení: Vzhledem ke skrytému způsobu života není vláskatec na svých lokalitách výrazně ohrožen a neprovádějí se ani žádná opatření na posilování populací. Zdá se, že porosty gametofytu jsou na lokalitách stabilní, ale chybí dlouhodobá pozorování. Negativně by se mohlo projevit odlesnění inverzních údolí při rozsáhlých holosecích a následná změna mikroklimatických poměrů. K přímému ohrožení druhu dochází vzácně v místech bivačů s táborovými ohni, kde se skály vysušují a usazují se na nich na uhlík bohaté saze. Mnohé lokality kapradiny však leží ve zvláště chráněných územích.

Ochrana: Cílená péče o druh se neprovádí, protože se v některých oblastech jedná o poměrně běžný druh a jeho stanoviště zůstávají po věky prakticky neměnná. V místech výskytu vláskatce by však mělo být prováděno šetrné lesní hospodaření, což v praxi znamená vyhnout se holosečnému hospodaření, prováděnému na větších plochách najednou, aby nedošlo k příliš velké změně mikroklimatu inverzních údolí. Lokálně hrozí výše zmíněná změna stanovištních podmínek vlivem trampských ohňů a bivačování, toto ohrožení však postihuje pouze malou část populace v turisticky nejatraktivnějších oblastech.

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Vláskatec tajemný byl poprvé v ČR zjištěn v r. 1993 v Českém Švýcarsku, pak až v r. 2001 v kvádrových pískovcích na Dokesku. Po tomto nálezů byl v pískovcích České křídové tabule

proveden systematický průzkum a v současné době je známo přes 200 lokalit na Kokořínsku, Českolipsku, v Českém ráji, Klokočských skalách a Prachovských skalách. Zatím nebyl nalezen v Broumovských stěnách, kde je pro druh zřejmě příliš chladné klima. Druh je na našem území předmětem ochrany soustavy Natura 2000 v 8 lokalitách. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace ve všech EVL, kde je předmětem ochrany je sice odhadována na 15-100% (A), vzhledem k rychlému nárůstu lokalit, ve kterých je kapradina v posledních letech zaznamenána, představuje EVL Podtrosecká údolí jednu z relativně mnoha lokalit druhu v ČR.

Modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), kód: 1061

Biologie a ekologie: Modrásek bahenní figuruje ve většině mezinárodních a národních seznamů chráněných živočichů, mimo ochrany v rámci sítě NATURA 2000 je chráněn Bernskou konvencí. Těžiště jeho evropského výskytu představuje Česká republika, jižní Polsko a Německo. Motýl preferuje nížinné mokřadní louky podél vodotečí a kolem vodních nádrží, vesměs se jedná o společenstva sv. *Molinion* resp. *Arrhenaterion*. Nezbytným předpokladem pro úspěšný vývoj druhu na lokalitě je výskyt živné rostliny krvavce totenu (*Sanguisorba officinalis*) a hojný výskyt mravence *Myrmica rubra*, v jehož hnízdech pokračuje vývoj. Vajíčka jsou kladena pouze na květenství vzrostlých rostlin totenu (ve vrcholné fázi kvetení). V semenících živné rostliny housenky přetrvávají až do 4. instaru, poté vypadávají na zem, kde jsou „adoptovány“ mravenci uvedeného druhu a přeneseny do mraveniště. Zde se chovají jako obligátní predátoři, živící se larvami i kuklami hostitelského druhu.

Ohrožení: Hlavním negativním faktorem je faktický zánik vlhkých krvavcových luk melioracemi, hnojením či sukcesí. Nevhodné jsou rovněž seče v období červen-polovina září a to ze dvou důvodů (a) rostliny totenu nestačí dorůst do požadované výšky, resp. nestačí vykvést, (b) květenství spolu s vajíčky a housenkami jsou sečením zlikvidována. Naopak úplné upuštění od seče aluviálních luk sice vede v prvních letech k nárůstu populačních hustot, v následujících rocích ale dochází k rychlému poklesu až k úplnému vymření lokálních populací. Hlavní příčinou extinkcí bývá vytvoření zapojeného travního porostu, snížení počtu kolonií hostitelských mravenců pod kritickou mez a zánik lokální populace modráska.

Ochrana: Omezit sekání totenových luk v uvedeném období, ale neupouštět od extenzivního hospodaření. Jako ideální způsob managementu lokalit s výskytem druhu někteří autoři navrhuje vytvoření bohaté, různorodé mozaiky vegetace různě starých lučních porostů s opakovaným sečením v intervalu 3-5 let. Seč by měla být načasována na období před polovinou června (tak aby ještě stačily nově vyrůst a vykvést posečené rostliny) a nebo až na druhou polovinu září, kdy jsou již housenky zaneseny do hnízd mravenců a na květenstvích totenů se již nevyskytují (Beneš et al. 2002). Seč by v ideálním případě měla být prováděna ručně, těžká mechanizace může vést k mechanické destrukci mravenčích kolonií.

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Modrásek bahenní je na území ČR předmětem ochrany celkem ve 37 lokalitách soustavy Natura 2000. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace druhu na území ČR je odhadována na 0-2% (C).

Sekavec (*Cobitis* sp.), kód: 1149

Biologie a ekologie: Sekavci žijí ve vodních tocích s pomaleji tekoucí vodou a písčítým, hlinitým, jílovitým, jen zřídka kamenitým substrátem a vegetací řídké zarostlým dnem, občas se objeví i ve stojatých vodách. Vedou skrytý život, většinu dne tráví alespoň částečně zahrabáni v substrátu dna, kde také získávají potravu filtrováním drobných bezobratlých, řas i detritu z nasávaného substrátu. Potřebný kyslík získávají zčásti atmosférickým dýcháním. Tření probíhá od dubna do června, jikry jsou přilepovány na rostliny v mělkých proudivých úsecích toků. Zajímavým aspektem rozmnožování sekavců je mimo běžného pohlavního rozmnožování schopnost rozmnožování unisexuálního, za vzniku hybridně-polyplodních komplexů, jež činí ze sekavců značně problematickou skupinu. V minulosti byli zástupci rodu na území ČR považováni za druh sekavec písečný (*Cobitis taenia*), novější výzkumy ukázaly (Anděra 2003), že se v čisté formě u nás nevyskytuje, zachoval se pouze v podobě mezidruhových kříženců s podvojným druhem sekavec podunajský (*Cobitis elongatoides*). Sekavci patří mezi krátkověké ryby, v přírodních podmínkách žijí pouze dva až čtyři roky a dorůstají velikosti jen cca. 14 cm (Hanel a Lusk 2005).

Ohrožení: Dnes zejména znečištění organickými látkami splachovanými z polí, vedoucí k eutrofizaci a zvyšování saprobity toku. V minulosti i regulace toků spojená s likvidací biotopu (opevňování koryt toků, meliorace a redukce aktivního aluvia). Sekavci jsou také dosti citliví na toxické látky, jež se ukládají v obývaném sedimentu, konečně riziko představuje nadměrné vysazování dravých ryb, stejně jako vypouštění rybníků při jejich zimování či letnění. (Zcela nevhodným zásahem do toku je umístování příčných objektů, jež představují migrační překážku už při malých rozměrech (výšce objektu).

Ochrana: Zachování stanovišť s jemnými sedimenty v mírně proudivých úsecích toků, zajištění dostatku protékající vody i v suchých měsících (zejména v uzavřených soustavách a rybníčních spojkách), šetrný management rybníků ve smyslu minimalizace, nejlépe vyloučení obsádky dravých druhů a citlivého, pouze částečného odbahnění s ponecháním části dnových sedimentů. V případě vodních toků je vhodná revitalizace toku zpět do přírodě blízkého stavu a budování rybích přechodů na migračních překážkách (Marhoul a Turoňová 2008).

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Sekavec je na území ČR předmětem ochrany celkem v 8 lokalitách soustavy Natura 2000. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace druhu na území ČR je odhadována na 2-15% (B).

Vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), kód: 1303

Biologie a ekologie: Původně jeskynní druh, který ve střední Evropě začal cca. od středověku využívat také úkryty v lidských stavbách. Letní kolonie samic jsou ve srovnání s jinými druhy vrápenců poměrně malé (10-20 jedinců, výjimečně až 150 ex.) a nachází se zejména na půdách, v podkrovích, ale také ve sklepech budov. I v koloniích se zvířata zavěšují jednotlivě, teprve při poklesu externí teploty pod 18°C vytvářejí kompaktnější shluky (Anděra & Horáček 2005). Zimují v jeskyních, štolách a velkých sklepech (teplotní optimum +6 až +11°C). Na nejvýznamnějších zimovištích bývá zjišťováno i několik set jedinců. Vrápenec malý loví potravu na okrajích listnatých lesů a ve vegetaci podél vodních toků. Živí se především dvoukřídlym hmyzem, motýly a síťokřídlymi. Zaznamenány byly pouze kratší přesuny mezi letními úkryty a zimovišti (obvykle 5-10 km, v některých případech dokonce za zimoviště slouží sklep téže budovy, v níž se na půdě nachází letní kolonie). Nejvyšší stáří u vrápence malého zjištěné kroužkováním, je 29 let (prokázáno na území České republiky).

Ohrožení: Nejnižší stavy populací vrápence malého byly zaznamenány stejně jako u netopýra velkého v 60.-70. letech minulého století. O důvodech tohoto poklesu se spekuluje, možné příčiny viz výše u netopýra velkého. V současnosti je tento druh nejvíce ohrožen přestavbami střeš a půdních prostorů budov, kde se nacházejí letní kolonie. Dalšími faktory jsou rušení na zimovištích a nevhodný způsob uzavírání vchodů do starých důlních děl a jeskyní.

Ochrana: Zabezpečení lokalit výskytu, především zimovišť (jeskyně, štoly, sklepy) a letních kolonií (půdy, případně sklepy budov).

Rozšíření druhu a reprezentativnost populace EVL Podtrosecká údolí v kontextu ČR: Vrápenec malý je na území ČR přítomen celkem v 50 lokalitách soustavy Natura 2000. Velikost populace v předmětné lokalitě v poměru k celkové velikosti populace druhu na území ČR je odhadována na 2-15% (B).

EVROPSKY VÝZNAMNÁ LOKALITA PRŮLOM JIZERY U RAKOUS

Kód lokality: CZ 0510190

Kraj: Liberecký

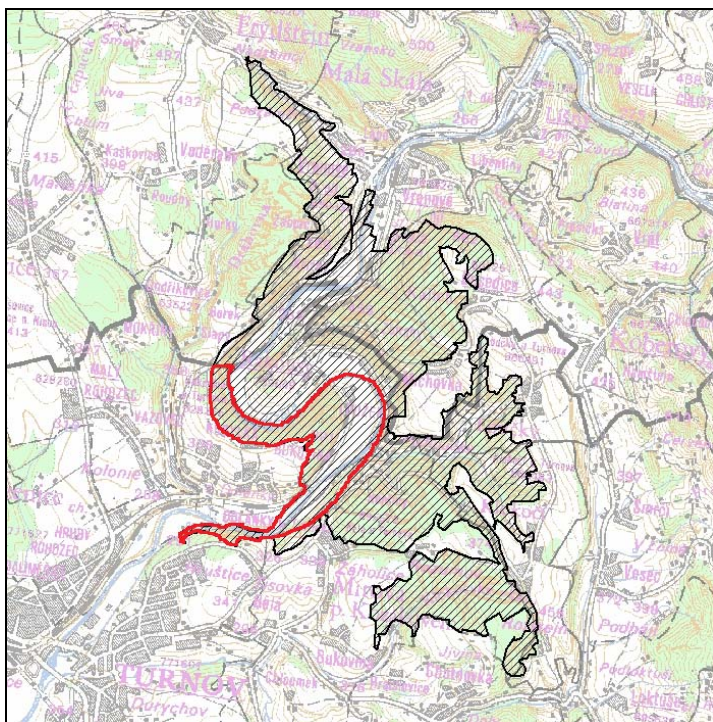
Status: Zařazeno do evropského seznamu lokalit soustavy NATURA 2000 pro ČR

Rozloha: 1062,1517 ha

Biogeografická oblast: Kontinentální

Vyhlášena: Nařízením Vlády č. 132/2005 Sb. v platném znění.

Navrhovaná kategorie ochrany: CHKO

Obr. 4.: Situační vymezení EVL Průlom Jizery u Rakous (černá šrafura) s překryvem s územím, řešeným posuzovanou koncepcí ÚP Turnov – koncept řešení (červeně).
Převzato z <http://www.natura2000.cz> a upraveno.

Poměrně rozsáhlé území mezi Turnovem (část Dolánky) a Malou Skálou (část Křížky) na obou březích podél toku Jizery. Na sever zasahuje lokalita k obci Frýdštejn, na východ k obci Klokočí.

Geologie: Křemenné pískovce, převažují facie spodního až středního turonu spočívající na písčitéch vápencích jizerského souvrství a bazálních vápňitých jílovcích teplického souvrství.

Geomorfologie: Součást Jičínské pahorkatiny, podcelek Turnovská stupňovina, podkrsek Sokolská vrchovina a Klokočská kuesta. Severovýchodní hranice prochází v místech, kde je severní okraj České křídové tabule oddělený lužickým zlomem od sudetské soustavy. V oblasti jsou vyvinuta 3 pískovcová skalní města - Drábovna, Klokočské a Betlémské skály a Sokol. Plošiny byly silně erodovány tokem Jizery, která zde protéká hluboce zaříznutým údolím se strmými svahy a vytváří u Rakous mohutný meandr.

Pedologie: V území převažují půdy typu pseudoglejů a glejů a primitivní půdy - rankery.

Krajinná charakteristika: Komplex údolní nivy, svahových bučin a suťových lesů, pískovcových skalních bludišť a teplomilných trávníků na výslunných svazích, v území se nachází zpřístupněná jeskyně Postojna.

Charakteristika bioty: Vegetaci přírodního komplexu tvoří z velké části acidofilní a květnaté bučiny, vzácně také vápnomilné bučiny asociace Cephalanthero-Fagetum, jež jsou vázané na suťové svahy se skeletovitými půdami typu rendzin, kde probíhající řízení skalních bloků a následný pohyb sutě blokuje půdotvorný proces (Bílek 2006). V jejich podrostu se jako dominanta uplatňuje pýchava vápnomilná (*Sesleria caerulea*). Na prudkých skalnatých svazích nad Jizerou se nacházejí také suťové lesy a lesní prameniště s i bez tvorby pěnoveců. Na skalách je hojná šterbinová vegetace silikátových a vzácně i vápňitých skal a drolin. Borekontinentální bory jsou zejména vegetací skalních měst a bludišť. Údolní jasanovo-olšové luhy podél Jizery a jejich drobných přítoků se vyznačují pouze nízkou reprezentativností a zachovalostí. Z lučních porostů k nejhojnějším patří mezofilní ovsíkové louky a pcháčové louky. V údolí Podločky jsou zachovány široolisté suché trávníky s výskytem orchidejí. Aluviální psárkové louky podél Jizery patří k málo zachovalým

biotopům. Místa lze nalézt pěkně vyvinuté mezofilní lesní lemy a brusnicovou vegetaci skal a drolin. V samotném korytu řeky Jizery se tvoří šterkové náplavy bez vegetace. Lokalita představuje významný komplex bučin a navazujících společenstev pro severní Čechy.

Na území EVL byl zaznamenán modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), z dalších evropsky významných druhů se v bučině u Dolních Zbiroh vyskytuje střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*) a v Klokočských skalách vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*). Přírodní komplex je známý v Českém ráji výskytem lesních i lučních druhů vstavačovitých - korálice trojkланá (*Corallorhiza trifida*), okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), okrotice červená (*Cephalanthera rubra*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) a dalších chráněných a ohrožených druhů jako např. hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), žebrovice různolistá (*Blechnum spicant*), bledule jarní (*Leucojum vernalis*), přeslička největší (*Equisetum telmateia*), hořec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*).

Vzhledem k dopravní nepřístupnosti území byly a jsou lesnické zásahy značně omezeny. Tím se zachovaly doupné stromy, které dnes hostí ptačí druhy vázané na dutiny. Obývají je zejména holub doupňák (*Columba oenas*), pušтік obecný (*Strix aluco*), datel černý (*Dryocopus martius*), žluna zelená (*Picus viridis*) i šedá (*P. canus*). Díky bazickému podkladu a dostatku tlejících kmenů zde bylo dosud zaznamenáno 189 druhů vyšších hub. Z významných a ohrožených druhů lze jmenovat pavučinec nancynský (*Cortinarius nanceiensis*), čirůvku načervenalou (*Tricholoma orirubens*), muchomůrku ježohlavou (*Amanita echinocephala*), hřib plavý (*Boletus impolitus*) nebo vláknici načervenalou (*Inocybe erubescens*). Vřetenatka mnohozubá (*Laciniaria plicata*), závornatka vrásčitá (*Clausilia rugosa*), vrásenka okrouhlá (*Discus rotundatus*) a skelníčka průzračná (*Vitrea diaphana*) představují některé z bohatě zastoupeného společenstva plžů (Bílek 2006). Typickými hmyzími obyvateli bučin jsou roháček bukový (*Sinodendron cylindricum*) a martináč bukový (*Agria tau*).

Předměty ochrany EVL Průlom Jizery u Rakous

Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápničitých podložích (*Festuco-Brometalia*), význačná naleziště vstavačovitých, prioritní stanoviště, kód: 6210

Popis a ekologie: V EVL Průlom Jizery u Rakous jsou zastoupeny jako biotop T3.4C – Širokolisté suché trávníky s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (*Juniperus communis*). Zapojené až mezernaté, obvykle druhově bohaté trávníky s dominancí kostřavy valiské (*Festuca valesiana*), k. žlábkaté (*F. rupicola*), některých kavylů (*Stipa* sp.), válečky prapořité (*Brychypodium pinnatum*), sveřepu vzpřímeného (*Bromus erectus*) a s větším množstvím širokolistých vytrvalých bylin. Významné je také zastoupení vstavačovitých. Tato společenstva se vyskytují obvykle na výslunných mírnějších svazích, zpravidla na středně hlubokých až hlubokých půdách, na bazických, vzácněji také na minerálně chudších horninách, především na sedimentárních horninách křídly, ale také na paleogenních a neogenních sedimentech a na spraších. Vzhledem k vyšší primární produktivitě než u jiných typů suchých trávníků byly širokolisté suché trávníky kromě spásání využívány také jako jednosečné louky.

Ohrožení: Upouštění od extenzivního obhospodařování pozemků, vysoké depozice atmosférického dusíku, vedoucí k rozvoji konkurenčně zdatných, rychle rostoucích druhů trav, vznik druhově chudých porostů s vysokou biomasou válečky prapořité, zarůstání invazivními dřevinami - pajasanem žláznatým (*Ailanthus altissima*), kustovnicí cizí (*Lycium barbarum*) a trnovníkem akátem (*Robinia pseudacacia*), výsadby borovice lesní (*Pinus sylvestris*), případně b. černé (*P. nigra*).

Ochrana: Pravidelné odstraňování náletů dřevin, alespoň jednou za dva roky je vhodným opatřením kosení nebo krátkodobé přepasení tak, aby nedocházelo k přílišné eutrofizaci trusem zvířat.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR: Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 36 EVL, v dotčené EVL Průlom Jizery u Rakous se vyskytuje pouze biotop T3.4C, a to na ploše cca. 1,71 ha. Celková rozloha biotopu

v českých EVL, kde je předmětem ochrany, činí podle Härtela et al. (2009) 1095,52 ha. Reprezentativnost stanoviště v EVL Podtrosecká údolí je hodnocena jako střední (B).

Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*), kód: 6210

Pozn.: Víceměně obdobné ekologické charakteristiky stanoviště, příčiny ohrožení a možné způsoby ochrany jako u výše uvedeného. Význačná naleziště vstavačovitých rostlin jsou však vedena samostatně z toho důvodu, že jsou řazena mezi prioritní biotopy. V rámci EVL jsou polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích zastoupena biotopem T3.4D - Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (*Juniperus communis*).

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR: Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 119 EVL, v dotčené EVL Průlom Jizery u Rakous se vyskytuje pouze biotop T3.4D, a to na ploše cca. 9,29 ha. Celková rozloha biotopu v českých EVL, kde je předmětem ochrany, činí podle Härtela et al. (2009) 10 876,27 ha. Reprezentativnost stanoviště v předmětné EVL je hodnocena jako střední (B).

Chasmoxytická vegetace vápnitých skalnatých svahů, kód: 8210

Popis a ekologie: Vegetace nezazemněných skal a drolin na vápenci, vzácněji i diabasu, spilitu, snad i na tvrdých slínovcích, porosty ve skalních štěrbinách s převahou chasmoofilních kapradin - sleziník routička (*Asplenium ruta-muraria*), s. červený (*A. trichomanes*), s. zelený (*A. viride*), puchýřník křehký (*Cystopteris fragilis*) a bukovník vápencový (*Gymnocarpium robertianum*), dvouděložných chamaefytů, např. lomikámen vždyživý (*Saxifraga paniculata*) a mechorostů (*Brachythecium glareosum*, *Encalypta streptocarpa*, *Preissia quadrata*, *Schistidium apocarpum*, *Tortella tortuosa* aj.). Hojně jsou i druhy hájů, např. ostřice prstnatá (*Carex digitata*), nitrofilních lemů, např. kakost smrdutý (*Geranium robertianum*) a reliktní pýchava vápnomilná (*Sesleria albicans*). Někdy jsou přítomny i dřeviny, např. skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*) a tis červený (*Taxus baccata*). Porosty jsou často v mozaice s pýchavovými trávníky nebo obklopené lesem, bývají spíše maloplošné (do 30 m²), vysoké do 20 cm, na drolinách místy i souvisleji zapojené. K lokálnímu vývoji bazilní vegetace stačí i vápnitě horninové vložky či vápencové inkrustace mokřých zlomů v břidličnatých horninách. Na některých větších drolinách se uplatňuje efekt vnitřního mikroklimatu sutí a vegetace bývá soustředěna při jejich bázi u ventarol se studeným průvanem. Častý je sekundární výskyt na zdech a také v lomech, kde se tyto porosty objevují nejdříve několik desetiletí po jejich opuštění. Sekundární výskyty na zdech jsou přechodem k ruderalní vegetaci, ale právě porosty v opuštěných lomech se druhovou skladbou blíží přirozeným.

Ohrožení: Jediné potenciální ohrožení představují atmosférické depozice živin (zejména dusíku), vedoucí k eutrofizaci a následnému posunu druhového spektra směrem k ruderalnějším druhům.

Ochrana: Vzhledem k nepřístupnosti stanoviště toto zpravidla není ohrožováno žádnými antropogenními disturbancemi typu sešlapů, speciální ochrana proti eutrofizaci prostředí vlivem spadů z atmosféry není relevantní.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR: Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 23 EVL, v dotčené EVL se vyskytuje na ploše cca. 1,09 ha. Celková rozloha biotopu v českých EVL, kde je předmětem ochrany, činí podle Härtela et al. (2009) 181,62 ha. Reprezentativnost stanoviště v předmětné EVL je hodnocena jako střední (B).

Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů, kód: 8220

Popis a ekologie: Stinné i slunné skalní srázy a balvanové rozpady v údolích, droliny vulkanických kopců, vzácněji také opuštěné lomy a staré zdi, kde však zpravidla chybějí mnohé diagnostické druhy. Podkladem je nejčastěji žula, znělec, čedič, rula, granulit, hadec, pískovec, bulžník nebo slepenec. Fyziognomii porostů určují drobné acidotolerantní kapradiny, např. sleziníky (*Asplenium* spp.), i kapradiny robustnější, např. kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), a někdy také dvouděložné suchomilné chamaefyty, např. hvězdnice alpská (*Aster alpinus*), hvozdík sivý (*Dianthus gratianopolitanus*), lomikámen trsnatý (*Saxifraga rosacea*) aj. Dominující petrofyty doprovází acidofyty s širokou ekologickou amplitudou, např. metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), mezofilními druhy lesů a křovin, např. lipnice hajní (*Poa nemoralis*) a někdy i druhy suchých trávníků, např. česnek chlumní horský (*Allium senescens* subsp. *montanum*). Velké pokryvnosti dosahují také mechorosty a

lišejníky rostoucí jak na povrchu skal a balvanů (*Hedwigia ciliata*, *Umbilicaria hirsuta* aj.), tak na akumulacích humusu a jemnozemi (*Bartramia pomiformis*, *Dicranum scoparium* aj.). Porosty dosahují někdy plochy až několika stovek m², bývají řídké a podle přítomných dominant od 5 cm do 1 m vysoké.

Ohrožení: Eutrofizace

Ochrana: Neexistuje žádný relevantní management, zamezující účinku dusíkatých atmosférických depozic.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR: Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 86 EVL, v dotčené EVL se vyskytuje pouze jako biotop S1.2 – Štěrbinová vegetace silikátových skal a drovin na ploše cca. 7,49 ha. Celková rozloha biotopu v českých EVL, kde je předmětem ochrany, činí podle Härtela et al. (2009) 5788,52 ha. Reprezentativnost stanoviště v předmětné EVL je hodnocena jako střední (B).

Jeskyň nepřístupné veřejnosti, kód: 8310

Charakteristika stanoviště uvedena výše u EVL Podtrosecká údolí.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR:

Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 36 EVL v celkové rozloze 3,11 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Průlom Jizery u Rakous činí 0,01 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako střední (B).

Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, kód: 9110

Popis a ekologie: V předmětné EVL je toto stanoviště zastoupeno biotopem L5.4 – Acidofilní bučiny. Acidofilní bučiny rostou na mírných i strmějších svazích s minerálně chudými půdami na kyselých silikátových horninách krystalinika, hlavně na žulách, rulách, svorech a fylitech, dále na proterozoických a paleozoických břidlicích, křemencích, buliznicích, slepencích, paleoryolitech, znělcích a pískovcích. Na minerálně bohatších horninách rostou acidofilní bučiny na exponovaných svazích a hřbetech ochuzených o živiny. Mineralizace opadu a koloběh živin jsou pomalé. Acidofilní bučiny se vyskytují v nadmořských výškách 450–1200 m a výjimečně sestupují na severních svazích a ve stinných roklích i do nižších poloh (např. v Labských pískovcích). V Ostravské pánvi však rostou na kyselých pseudoglejích již od 200 m n. m. V bukovém prostu je přimíšen dub, ojediněle jedle. Vyskytují se na minerálně chudých horninách – žuly, ruly, křemence, fylity, krystalické břidlice, kyselé vulkanity. Půdy jsou většinou mělké, skeletovité rankery. Ve vyšších polohách se vyskytují smíšené bukové a smrko-jedlo-bukové lesy na všech geologických podložích, ale půdách minerálně nenasyčených, náchylných k podzolizaci. Keřové patro je málo vyvinuté, tvoří ho zejména zmlazující jedinci hlavních dřevin. V bylinném patře převažují acidofilní a oligotrofní druhy - metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), třtina rákosovitá (*Calamagrostis arundinacea*), bika bělavá pravá (*Luzula luzuloides* subsp. *luzuloides*) a brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*), ve vyšších nadmořských výškách převládá třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*) a další horské druhy - žebrovice různolistá (*Blechnum spicant*), kapraď rozložená (*Dryopteris dilatata*), bika lesní (*Luzula sylvatica*), plavuň pučivá (*Lycopodium annotinum*) aj.

Ohrožení: Převod na jehličnaté kultury, přezvěření, ruderalizace.

Ochrana: Udržování nízkých stavů zvěře, ochrana přirozeného zmlazení.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR:

Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 72 EVL v celkové rozloze 163 061,02 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Průlom Jizery u Rakous činí 104,77 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako nižší (C).

Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*, kód: 9130

Popis a ekologie: Mezotrofní a eutrofní porosty nesmíšených bučin a smíšených jedlo-bukových lesů zpravidla s vícevrstevným bylinným patrem, které vytvářejí typické lesní sciofyty s vysokými nároky na půdní živiny. Vyskytují se na různém geologickém podloží, na pravidelnějších svazích se sklonem do 20 stupňů, na středně hlubokých až hlubokých, trvale provlhčených půdách s dobrou humifikační schopností. Na horninách minerálně chudých nebo na vápencích se vyskytují pouze na plošinách nebo mírných svazích, kde je vyvinuta hlubší půda. V nižších a středních nadmořských výškách osídlují chladnější rokly a severní svahy, v submontánním a montánním stupni přecházejí na plošiny a svahy všech orientací. Jen výjimečně rostou v nadmořské výšce nad 1000 m. Porosty jsou charakteristické velkým zápojem. Květnaté bučiny někdy s příměsí dalších listnáčů, např.

javor mleč (*Acer platanoides*), j. klen (*A. pseudoplatanus*), habr obecný (*Carpinus betulus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dub zimní (*Quercus petraea* s. lat.), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), l. velkolistá (*T. platyphyllos*) a jilm drsný (*Ulmus glabra*), ve vyšších nadmořských výškách také jedle bělokorá (*Abies alba*) a smrk ztepilý (*Picea abies*). V keřovém patře rostou kromě zmlazujících dřevin stromového patra také líska obecná (*Corylus avellana*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), zimolez černý (*Lonicera nigra*), z. obecný (*L. xylosteum*), bez červený (*Sambucus racemosa*), jeřáb ptačí pravý (*Sorbus aucuparia* subsp. *aucuparia*) aj. Pokryvnost bylinného patra se zpravidla pohybuje mezi 30–60 %, ale může být i nižší. Běžně se v něm vyskytují mezofilní druhy listnatých lesů samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), sveřep Benekenův (*Bromus benekenii*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), k. devítilistá (*D. enneaphyllos*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*), kostřava lesní (*Festuca altissima*), pitulník žlutý (*Galeobdolon luteum* s. lat.), mařinka vonná (*Galium odoratum*), bukovník kaprad'ovitý (*Gymnocarpium dryopteris*), ječmenka evropská (*Hordelymus europaeus*), strdivka jednokvětá (*Melica uniflora*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), pšeničko rozkladité (*Milium effusum*), vraní oko čtyřlísté (*Paris quadrifolia*), kokořík přeslenitý (*Polygonatum verticillatum*), věsenka nachová (*Prenanthes purpurea*), krtičník hlíznatý (*Scrophularia nodosa*), starček vejčitý (*Senecio ovatus*), violka lesní (*Viola reichenbachiana*). Mechorosty rostou spíše na padlých kmenech a kamenech.

Ohrožení: V minulosti intenzivní převody na monokulturní porosty, dnes zejména přezvěšení – vysoké stavy jelení a černé zvěře, ruderalizace porostů nitrofilními ubikvisty a neofyty.

Ochrana: Zamezit výše uvedenému, zejména zajistit přirozené zmlazení porostů regulací stavů zvěře.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR:

Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem v 99 EVL v celkové rozloze 120 605,01 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Průlom Jizery u Rakous činí cca. 112,01 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako vysoká (A).

Středoevropské vápencové bučiny (*Cephalanthero-Fagion*), kód: 9150

Popis a ekologie: Jedná se o bukové nebo smíšené lesy s převahou buku. Vyskytují se na strmých skalnatých svazích s rendzínovými půdami na podloží karbonátových hornin – (vápenců, dolomitů, travertínů a vápničných flyšů) v nižších polohách na chladných expozicích, ve středních polohách všech expozic a ve vyšších polohách jižní expozice. Půdy jsou vysychavější než u jiných typů bučin, a proto je stromové patro nižší a rozvolněnější. Na plošinách s hlubšími půdami bývají vápnomilné bučiny nahrazeny květnatými bučinami. Porosty se vyskytují většinou maloplošně v pahorkatinách až podhůřích v nadmořských výškách mezi 300 a 600 m, většinou s druhově bohatým keřovým patrem. V bylinném patře se zpravidla mozaikovitě uplatňují druhy různých ekologických skupin – lesostepní vápnomilné, mezotrofní ale také oligotrofní druhy a prvky květnatých bučin. Lesy s převládajícím bukem lesním (*Fagus sylvatica*) a někdy s příměsí dalších listnatých dřevin javor mleč (*Acer platanoides*), j. klen (*A. pseudoplatanus*), habr obecný (*Carpinus betulus*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) aj.), případně také jedle bělokorá (*Abies alba*). Keřové patro je vyvinuto často, ale má zpravidla malou pokryvnost. Kromě bukového zmlazení se v něm častěji vyskytují svída krvavá (*Cornus sanguinea*) a lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*). V bylinném patře převládají mezofilní lesní druhy mařinka vonná (*Galium odoratum*), jaterník podléška (*Hepatica nobilis*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*) aj., na rozdíl od jiných bučin jsou však častěji zastoupeny vstavačovité: okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium*), okrotice červená (*C. rubra*), krušík širolistý (*Epipactis helleborine* s. lat.), hlístník hnízdák (*Neottia nidus-avis* aj.) a některé teplomilnější druhy typické jinak spíše pro dubohabřiny - zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), z. řepkovitý (*C. rapunculoides*), ostřice prstnatá (*Carex digitata*), konvalinka vonná (*Convallaria majalis*), svízel lesní (*Galium sylvaticum*), řimbaba chocholičnatá (*Tanacetum corymbosum*). Ve fragmentech vápnomilných bučin v údolí Mohelky pod Českým Dubem a v Českém ráji se jako dominanta podrostu uplatňuje pýchava vápnomilná (*Sesleria albicans*). Mechorosty rostou spíše na vyčnívajících kamenech nebo na bázích kmenů než na půdním povrchu.

Ohrožení: Obdobně jako u acidofilních bučin hrály hlavní negativní roli v minulosti převody na monokulturní lesy, dnes představují stěžejní negativní vlivy přezvěšení a případná ruderalizace porostů, zejména bylinného, příp. keřového patra.

Ochrana: Zamezit výše uvedenému.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR:

Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany pouze ve 12 EVL v celkové rozloze 928,78 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Průlom Jizery u Rakous činí cca. 23,74 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako vysoká (A).

Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklich, prioritní stanoviště, kód: 9180

Popis a ekologie: Azonálně a půdním složením podmíněná společenstva smíšených javoro-jasano-lipových lesů v suťových svazích, úžlabinách a roklinách na minerálně bohatších až středně živných silikátových horninách. Velkou druhovou diverzitu dřevin zvyšuje příměs druhů z kontaktních zonálních společenstev. Stromové patro je druhově bohatší než u jiných typů mezofilních listnatých lesů. Převládají v něm suťové dřeviny javor mléč (*Acer platanoides*), j. klen (*A. pseudoplatanus*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), l. velkolistá (*T. platyphyllos*) a jilm drsný (*Ulmus glabra*). V nižších nadmořských výškách je hojně zastoupen habr obecný (*Carpinus betulus*), zatímco v podhorských a horských polohách je přimíšen i buk obecný (*Fagus sylvatica*) a naopak ustupují lípy. Vzácně se v suťových lesích vyskytuje i tis červený (*Taxus baccata*). Rovněž keřové patro s lískou obecnou (*Corylus avellana*), srstkou angreštem (*Ribes uva-crispa*), bezem černým (*Sambucus nigra*), bezem hroznatým (*S. racemosa*) a dalšími druhy je bohatě vyvinuto. V bylinném patře je málo ekologicky specializovaných druhů, spíše se vyskytují druhy přesahující z bučin, dubohabřin, údolních jasanovo-olšových luhů a vzácněji i z teplomilných doubrav. Typické je zastoupení nitrofilních druhů, např. kakost smrdutý (*Geranium robertianum*) a kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), a druhů náročných na vlhkost jako hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*) a ptačinec hajní (*Stellaria nemorum*). Jako výrazné dominanty bylinného patra se v některých porostech uplatňují stín snášející vysoké byliny, na bázemi bohatých a vlhkých půdách je to měsíčnice vytrvalá (*Lunaria rediviva*), na hlinitých půdách ovlivněných půdotokem udatna lesní (*Aruncus vulgaris*). V suťových lesích krasových žlebů se vyskytuje vzácná kapradina jelení jazyk celolistý (*Phyllitis scolopendrium*). Na strmých horních částech svahů na vápenci se vyskytuje pěchava vápnomilná (*Sesleria albicans*), doprovázená některými druhy teplomilných doubrav. Na balvanitých sutích je výrazně vyvinuto mechové patro. Společenstva strmých svahů s výchozy skal nebo s výrazným půdotokem, rokly, dolní části svahů a svahová úpatí s akumulací balvanů nebo jiného suťového materiálu. Podloží je obvykle tvořeno tvrdými horninami, a to jak silikáty, tak vápenci. Půdy jsou zpravidla hlubší, ale s vysokým obsahem skeletu, bohaté živinami a s velmi dobrou mineralizací opadu. Často jsou vlhké, nikoliv však trvale zamokřené. Suťové lesy tvoří většinou jen maloplošné porosty rozšířené od pahorkatin do horských poloh, horní hranice dosahují v nadmořských výškách kolem 800–900 m.

Ohrožení: Těžba, výsadby nepůvodních dřevin.

Ochrana: Zachování přirozené skladby stromového patra.

Význam EVL Průlom Jizery u Rakous z hlediska zastoupení biotopu v rámci ČR:

Stanoviště je v rámci ČR předmětem ochrany celkem ve 105 EVL v celkové rozloze 23 667,59 ha (Härtel et al. 2009). Plocha stanoviště v EVL Průlom Jizery u Rakous činí cca. 7,27 ha, jeho reprezentativnost je zde hodnocena jako střední (B).

IV. VYHODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA PŘEDMĚTY OCHRANY PO A EVL

IV.I. Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Posuzovaný "Územní plán Turnov" byl předložen ve formě koordinačních výkresů s vysvětlivkami jednotlivých kódů ploch a ostatních elementů stávající i navrhované technické aj. infrastruktury. Doplnující informace byly čerpány z poskytnutých textových podkladů (viz kap. I, Postup zpracování posouzení, bod b).

Biologická data týkající se lokalit soustavy Natura 2000 a předmětů jejich ochrany byla získána terénním šetřením v předcházejících letech, z odborné literatury a veřejně přístupných portálů, jež jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Množství a struktura podkladů, jež byly k dispozici, byly dostatečné k relevantnímu posouzení o charakteru ploch změn a jejich potenciálních dopadech na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000.

IV.II. Vlastní vyhodnocení vlivů koncepce na předměty ochrany EVL a PO

Předložené posouzení vlivů navržené koncepce změny ÚP Trutnov řeší možné dopady na předměty ochrany a celistvost vymezených PO a EVL. Protože na posuzovaném území Trutnova se nenachází žádná ptačí oblast, jsou hodnoceny vlivy konceptu ÚP na EVL. Konkrétně se jedná o tyto EVL:

- **Evropsky významná lokalita Podtrosecká údolí (CZ0514113)**
- **Evropsky významná lokalita Průlom Jizery u Rakous (CZ0510191)**

Vliv koncepce na další EVL a PO nacházející se v širším okolí (např. EVL Pelíkovice, EVL Jizera a Kamenice, EVL Příhrázské skály, EVL Drhleny, EVL Údolí Plakánek, EVL a PO Krkonoše apod.) lze vzhledem k jejímu rozsahu, typu a lokalizaci *apriori* vyloučit (viz výše kap. III.I).

Vyhodnocení vlivů koncepce na potenciálně dotčené EVL je zpracováno doporučenou tabelární formou, viz Tab. 3.

Metodika hodnocení významnosti vlivů

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzované koncepce na lokality soustavy Natura 2000 bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise (viz Kolektiv 2001a, Kolektiv 2001b) a platnou legislativou zvoleno: zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předměty ochrany PO a EVL (typy evropských stanovišť a evropsky významné druhy). Jako konkrétní metoda pro vyhodnocení vlivů koncepce bylo zvoleno slovní vyhodnocení všech relevantních vlivů koncepce s výslednou bodovou sumarizací pro jednotlivé vlivy (viz Tab. 2).

Tab. 2: Stupnice pro hodnocení významnosti jednotlivých vlivů koncepce na předměty ochrany a celistvost ptačích oblastí a evropsky významných lokalit (zdroj: MŽP ČR 2007)

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění vylučuje realizaci koncepce (resp. koncepci je možné realizovat pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i zákona) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze ji eliminovat.
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej vyloučit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Bez vlivu	Koncepce nemá žádný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

Konkrétní kritéria, jež definují hladinu "významného negativního vlivu" dle odst. 9 § 45i ZOPK, resp. dle směrnice o ptácích (79/409/EHS) a směrnice o stanovištích (92/43/EEC) lze stanovit na základě analogie s přístupem používaným při hodnocení míry významnosti vlivů v jiných evropských zemích (Percival 2001, Bernotat 2007). Za významný negativní vliv je typicky považována přímá a trvalá ztráta části stanoviště druhu či typu přírodního stanoviště, které jsou předmětem ochrany EVL nebo PO. Za hlavní kritérium (hladinu významnosti vlivu) lze považovat dotčení více než 1% rozlohy typu přírodního stanoviště či 1% velikosti populace evropsky významného druhu, nebo ptačího druhu na území dané EVL, resp. PO (Bernotat 2007, Percival 2001).

V předloženém hodnocení jsou za indikátory významně negativního vlivu na předměty ochrany a celistvost lokality považovány také eventuální významné změny určujících ekologických podmínek, jež zajišťují příznivý stav předmětů ochrany (udržení optimálního vodního režimu stanovišť, udržení přirozeného druhového složení vegetace lesních typů přírodních stanovišť, eliminace rizika fyzického narušení či rozvrácení lesních typů přírodních stanovišť apod.).

Tab. 3: Vyhodnocení míry vlivu koncepce na předměty ochrany Evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000.

Lokalizace	Předmět ochrany	Míra vlivu*	Popis
EVL Podtrosecká údolí	Jeskyně nepřístupné veřejnosti; kód 8310	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Hlízovec Loeselův (<i>Liparis loeselii</i>); kód: 1903	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Srpnatka fermežová (<i>Drepanocladus vernicosus</i>);	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Vláskatec tajemný (<i>Trichomanes speciosum</i>); kód: 1421	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Modrásek bahenní (<i>Maculinea nausithous</i>); kód: 1061	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Sekavec písečný (<i>Cobitis taenia</i>); kód: 1149	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Podtrosecká údolí	Vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>); kód 1303	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území EVL žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápničných podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>), význačná naleziště vstavačovitých**; kód: 6210	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery	Polopřirozené suché	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území

Lokalizace	Předmět ochrany	Míra vlivu*	Popis
u Rakous	trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>); kód: 6210		daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Chasmo fytická vegetace vápnatých skalnatých svahů; kód: 8210	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů; kód: 8220	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Jeskyně nepřístupné veřejnosti; kód: 8310	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> ; kód: 9110	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> ; kód: 9130	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Středo evropské vápencové bučiny (<i>Cephalanthero-Fagion</i>); kód: 9150	0	Předložený koncept ÚP nenavrhuje na území daného evropsky významného stanoviště žádné změny využití pozemků (oproti stávajícímu stavu). Taktéž v blízkém okolí daného stanoviště nejsou navrhovány změny využití prostředí jež by znamenaly bezprostřední dotčení kvality uvedeného předmětu ochrany.
EVL Průlom Jizery u Rakous	Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklích **; kód: 9180	(-1)	Spekulativně negativním vlivem může být rekonstrukce cyklostezky Greenway z Turnova do Loužku, v úseku EVL. Stávající trasa prochází lesním fragmentem při jihovýchodním okraji lesa mezi Bukovinou a Loužkem. Tento

Lokalizace	Předmět ochrany	Míra vlivu*	Popis
			lesní fragment vykazuje znaky stanoviště 9180. V případě rekonstrukce stávající komunikace nelze doporučit významné rozšíření uvažované cyklostezky, které by vedlo ke kácení stromů a záboru stanoviště. V případě, že se bude trasa a šíře uvažované cyklostezky držet stávající cesty, lze negativní vliv vyloučit. Alternativně by bylo vhodné stavební záměr vybudování cyklostezky posoudit samostatně dle § 45i, zák. 114/1992 Sb.

* Hodnota významnosti vlivu na předmět ochrany je stanovena dle "Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (MŽP ČR 2007)" a to následovně: 0 ... koncepce nemá žádný prokazatelný vliv, -1 ... mírně negativní vliv, -2 ... významně negativní vliv.

** ... prioritní typ stanoviště.

Shrneme-li výše uvedené (viz Tab. 3), pak se vliv koncepce "Územního plánu Turnova" jeví z hlediska vymezených předmětů ochrany jakožto nevýznamný. Potenciálně rizikovým momentem může být navržená cyklostezka Greenway při jihovýchodním okraji lesa mezi Bukovinou a Loužkem, v místě kde cyklostezka prochází přes lesní fragment v délce cca 1000m (v rámci EVL Průlom Jizery u Rakous). Zde se nachází lesní fragment charakteru stanoviště 9180, který postupně SV směrem vyznívá v až jednotlivé soliterně rostoucí stromy. V případě, že bude uvažovaná cyklostezka trasována v intencích stávající komunikace, nebude vliv na daný typ stanoviště EVL významný (0). V případě rozšíření uvažované cyklostezky na úkor stávajících lesních porostů lze očekávat zásah do evropsky významného stanoviště. Takovýto stavební záměr by tudíž bylo vhodné podrobit samostatnému posouzení dle § 45i, zák. 114/1992 Sb.

IV.III. Vyhodnocení vlivů koncepce na celistvost lokality

Celistvost lokalit připravované soustavy Natura 2000 je nazírána jako trvale udržitelné zachování kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany. V zjednodušeném pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu.

Celistvost lokality je zachována, pokud má lokalita zachovány ekologické funkce, samočisticí a obnovné schopnosti v rámci své dynamiky. Celistvost je chápána ve vztahu k celé řadě faktorů, zahrnujících vlivy různých časových měřítek.

Návrh Územního plánu Turnov nebude mít z koncepčního hlediska ani z hlediska posouzení jednotlivých ploch významný negativní vliv na celistvost EVL ani z hlediska komplexního působení na EVL jako celek, ani ve formě významného negativního vlivu na jednotlivé předměty ochrany EVL. Na základě výše uvedeného je možno uzavřít: **významný negativní vliv koncepce na celistvost vymezených EVL a PO a její předmětů ochrany lze vyloučit.**

IV.IV. Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

Vzhledem k charakteru navrhovaných změn v ÚP Turnova (změny ve využívání stávajících ploch, rozšíření stávajících stavebních ploch, variantní řešení dopravní obslužnosti

regionu, výstavba rodinných domů a ploch pro podnikání aj.) a faktu, že nebyl shledán významný negativní vliv na žádný z předmětů ochrany EVL a PO lze vyloučit kumulaci vlivů posuzované koncepce s jakýmkoliv jiným záměrem či koncepcí, navrhovaným či realizovaným v předmětném území. Zároveň nejsou známy další koncepce/záměry v posuzované oblasti, jejichž realizace by mohla být konfliktní, z hlediska negativních vlivů a dotčení předmětů ochrany výše uvedených PO a EVL.

V. OPATŘENÍ K PREVENCI PŘÍPADNÝCH NEGATIVNÍCH VLIVŮ KONCEPCE

Cílem posouzení podle § 45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, je relevantní zhodnocení potenciálních vlivů posuzované koncepce ÚP Turnov na předměty ochrany potenciálně dotčených EVL či PO. V případě zjištěných mírných negativních vlivů navrhnout opatření k jejich zmírnění, případně vyloučení, pokud je to možné.

V případě posuzované koncepce "Územní plán Turnov" nebyl shledán žádný potenciální významně negativní vliv na předměty ochrany EVL a PO. Potenciálně negativní se jeví záměr realizace cyklostezky Greenway v prostoru EVL Průlom Jizery u Rakous. V případě, že záměr bude realizován v intencích stávající komunikace (tj. trasování cyklostezky a zachování šíře komunikace) lze jej nahlížet jako nevýznamný. V případě, že stavba bude realizována na úkor lesní vegetace, bylo by vhodné záměr zvážit a posuzovat dle § 45i, zák. 114/1992 Sb.

Jednotlivé realizované záměry bude následně potřeba řešit individuálně ve vztahu k vymezeným EVL a PO, a to v intencích zákona 100/2001 Sb., v platném znění.

VI. ZÁVĚR POSOUZENÍ

Předložená navržená koncepce "Územního plánu Turnov" řeší územní rozvoj 5ti obcí - k.ú. Bukovina u Turnova, k. ú. Daliměřice, k. ú. Malý Rohozec, k. ú. Mašov u Turnova a k. ú. Turnov, a to v desetiletém horizontu do r. 2021. Takto koncepce je posuzována z hlediska potenciálních vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000, resp. na evropsky významná stanoviště a druhy, jež jsou jejich předmětem ochrany. Koncepce ÚP Turnov zahrnuje řadu aspektů rozvoje regionu, charakteru sídelního rozvoje, řešení dopravní obslužnosti regionu, zamezení degradace ZPF, cestovního ruchu atd. Jako taková je koncepce předkládána invariantně (v jediné aktivní variantě), s variantním řešením dílčích dopravních prvků (viz variantní vedení silnice II/283, variantní řešení R35). Tato variantní řešení dílčích dopravních prvků jsou ovšem z hlediska předmětného posouzení rovnocenná a bez negativního vlivu na předměty ochrany soustavy Natura 2000. Vzhledem k faktu, že se posuzované území nachází ve vnitrozemí, jsou potenciální přehraniční vlivy vyhodnoceny jakožto nevýznamné a nebyly dále posuzovány

Na základě vyhodnocení možných vlivů koncepce je možno konstatovat, že navržená koncepce "Územního plánu Turnov" nebude mít významný negativní vliv na celistvost, ani na předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

Tomáš Kuras

.....
V Olomouci
15. srpna 2010

RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D.
oprávněná osoba k provádění posouzení podle § 45i
zákonu 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
č.j. 630/3434/04

VII. POUŽITÉ PODKLADY

(A) CITOVANÁ LITERATURA

- Anděra M. (2003): Fauna. Encyklopedie naší přírody. Libri, Praha, 367 str.
- Anděra M. & Horáček I. (2005): Poznáváme naše savce, 2. doplněné vydání, Sobotales, Praha, 328 str.
- Beneš J., Konvička M., Dvořák J., Fric Z., Havelda Z., Pavlíčko A., Vrabec V., Weidenhoffer Z (eds.) (2002): Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I.
- Bílek L. (2004): Průlom Jizery u Rakous. – Časopis Krkonoše-Jizerské hory, červenec 2006. Dostupné z: URL:http://krkonose.krnep.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=8982&Itemid=2
- Hanel L. & Lusk S. (2005): Ryby a mihule České republiky: rozšíření a ochrana. ZO ČSOP Vlašim, 447 str.
- Härtel H., Lončáková J. & Hošek M. (eds.) (2009): Mapování biotopů v České republice. Východiska, výsledky, perspektivy. Praha, AOPK ČR, 125 str.
- Horký et al. (2010 a): Územní plán Turnov – koncept řešení – textová část. Manuskript, Praha, 125 str.
- Horký et al. (2010 b): Základní členění území 1: 5000, výkres č. 1, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 c): Hlavní výkres: urbanistická koncepce, koncepce uspořádání krajiny 1: 5000, výkres č. 2, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 d): Dopravní infrastruktura 1:5000, výkres č. 3, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 e): Technická infrastruktura 1:5000, výkres č. 4, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 f): Veřejně prospěšné stavby, opatření a asanace 1:5000, výkres č. 5, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 g): Pořadí změn území – etapizace 1:5000, výkres č. 6, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 h): Koordinační výkres 1: 5000, výkres č. 7, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 i): Širší vztahy 1: 50 000, výkres č. 8, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Horký et al. (2010 j): Předpokládané zábory zpf 1: 5000, výkres č. 9, příloha ÚP Turnov – koncept řešení.
- Chvojková E., Volf O., Kopečková M., Hummel J., Čížek O., Dušek J., Březina S. & Marhoul P. (eds.) (2009): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany. Zpracováno pro MŽP ČR, Praha.
- Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Marhoul P. & Turoňová D. (eds.) (2008): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Praha, AOPK ČR, 202 str.
- Roth P. (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP ČR, Praha, 23 str.

(B) ÚPLNÁ CITACE ODKAZOVANÝCH LEGISLATIVNÍCH NAŘÍZENÍ:

- Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.
- Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb. ze dne 11. června 1992, ve znění vyhl. č. 175/2006 Sb. ze dne 14. dubna 2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření Předsednictva ČNR č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu ČR č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 168/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 387/2005 Sb. a zákona č. 444/2005 Sb., 114/1992 Sb.

Přehled zkratk

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
EIA	hodnocení vlivů na životní prostředí
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	chráněná krajinná oblast
k.ú	katastrální území
PO	ptačí oblast
SEA	strategické posuzování vlivů na životní prostředí
ÚP	územní plán
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZPF	zemědělský půdní fond
ŽP	životní prostředí

PŘÍLOHY

Obr. 1-4. řazeno v textu

Příloha I: Rozhodnutí o prodloužení autorizace zpracovatele posouzení podle § 45i zák. 114/1992 Sb., v platném znění (č.j. 630/3434/04)

<p>Ministerstvo životního prostředí České republiky</p> <p>Vršovická 65, 100 10 Praha 10 tel.: +420 267 121 111 www.mzp.cz info@mzp.cz</p>	<p>Komu:</p> <p>Vážený pan RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D. Přírodovědecká fakulta UP Katedra ekologie a ŽP Tř. Svobody 26 771 46 Olomouc</p>
<p>Č.j. 82929/ENV/09-2577/630/09</p>	<p>V Praze dne 20. 10. 2009</p>
<p>ROZHODNUTÍ</p> <p>Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon") po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti, č.j. 63655/ENV/09-2021/630/09, kterou podal dne 18. 8. 2009</p> <p>RNDr. Tomáš Kuras, Ph.D. narodený dne 3. 11. 1972 v Ostravě, bytem Kotlářova 2770/40, 700 30 Ostrava-Zábřeh a</p> <p>prodlužuje autorizaci k provádění posouzení podle § 45i zákona.</p> <p>Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o 5 let ode dne 22. 2. 2010, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí, a je možno ji opakovaně prodloužit o dalších 5 let na základě nové žádosti, podané alespoň 6 měsíců před skončením její platnosti. Udělená autorizace je nepřenosná na jinou osobu.</p> <p>ODŮVODNĚNÍ</p> <p>Žadatel je držitelem autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 630/3434/04 ze dne 21. 2. 2005, která mu byla udělena v souladu s § 45i odst. 3 zákona na dobu 5 let.</p> <p>Dne 18. 8. 2009 byla ministerstvu doručena žádost č.j. 63655/ENV/09-2021/630/09 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanovením § 5 vyhlášky č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny, ministerstvo ověřilo, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení autorizace stanovené zákonem (vysokoškolské vzdělání odpovídajícího zaměření bylo doloženo diplomem a vysvědčením o státní závěrečné zkoušce, bezúhonnost byla doložena výpisem z rejstříku trestů) a jelikož v</p>	

období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od února 2005, kdy byla autorizace udělena, došlo ke změnám a vydání nových právních předpisů a k vydání několika metodických dokumentů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatele. Přezkoušení se uskutečnilo dne 13. 10. 2009 s výsledkem "vyhověl", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení č.j. 63655/ENV/09-2021/630/09, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplynuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ O ROZKLADU

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

RNDr. Petr Roth, CSc.
ředitel odboru
mezinárodní ochrany biodiverzity

Toto rozhodnutí obdrží:

- 1. žadatel - účastník správního řízení*
- 2. orgán příslušný k evidenci - odbor mezinárodní ochrany biodiverzity Ministerstva životního prostředí*